

ÅRSREDOVISNING 2020

Häradssparbanken
Mönsterås

Elis och Anna med solrosor från Allan och Ullas solrosodling i Älmhult

Årsredovisning

Häradssparbanken Mönsterås

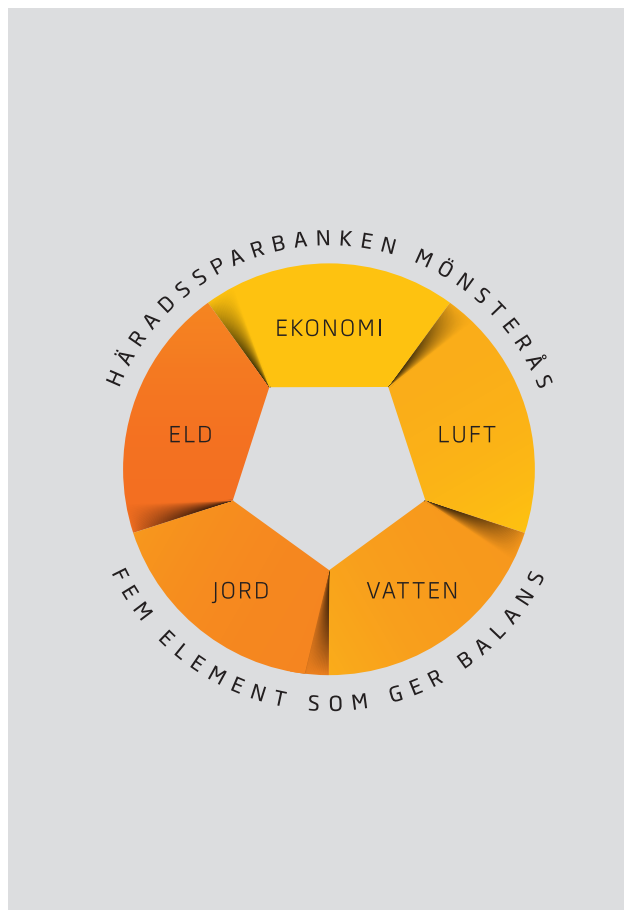
Org. nr. 532800-6209

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2020

VD har ordet _____	2	Not 19 Materiella anläggningstillgångar _____	34
Förvaltningsberättelse _____	4	Not 20 Övriga tillgångar _____	34
Resultaträkning _____	8	Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter _____	34
Rapport över resultat och övrigt totalresultat _____	8	Not 22 Skulder till kreditinstitut _____	34
Balansräkning _____	9	Not 23 Inlåning från allmänheten _____	34
Rapport över förändringar i eget kapital _____	10	Not 24 Övriga skulder _____	35
Kassaflödesanalys _____	11	Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter _____	35
		Not 26 Övriga avsättningar _____	35
		Not 27 Eget kapital _____	35
Noter till de finansiella rapporterna		Not 28 Eventualförpliktelser _____	34
Not 1 Uppgifter om Sparbanken _____	12	Not 29 Åtaganden _____	34
Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper _____	12	Not 30 Närstående _____	34
Not 3 Finansiella risker _____	20	Not 31 Intäkternas geografiska fördelning _____	34
Not 4 Räntenetto _____	28	Not 32 Finansiella tillgångar och skulder _____	37
Not 5 Erhållna utdelningar _____	28	Not 33 Känslighetsanalys _____	39
Not 6 Provisionsintäkter _____	28	Not 34 Specifikationer till kassaflödesanalys _____	39
Not 7 Provisionskostnader _____	28	Not 35 Händelser efter balansdagen _____	39
Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner _____	28	Not 36 Viktiga uppskattningar och bedömningar _____	39
Not 9 Övriga rörelseintäkter _____	28	Not 37 Kapitaltäckning _____	41
Not 10 Allmänna administrationskostnader _____	29		
Not 11 Övriga rörelsekostnader _____	31	Styrelsens intygande _____	43
Not 12 Kreditförluster, netto _____	31	Revisionsberättelse _____	45
Not 13 Skatter _____	31	Bolagsstyrning _____	48
Not 14 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m _____	31	Häradssparbanken Mönsterås huvudmän _____	49
Not 15 Utlåning kreditinstitut _____	31	Häradssparbanken Mönsterås styrelse _____	51
Not 16 Utlåning till allmänheten _____	31	Häradssparbanken Mönsterås revisorer _____	51
Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper _____	33		
Not 18 Aktier och andelar _____	33		

Johan, Robert, Anders och Christel

VD har ordet

Året 2020, hur ska jag sammanfatta det? Vi kan nog alla vara överens om att det har varit ett prövande och samtidigt lärorikt år för oss alla. När jag för ett år sedan skrev VD-ordet tänkte förmodligen ingen av oss att det fortfarande, efter mer än ett år, skulle pågå en pandemi. När pandemin startade förberedde vi oss tidigt på banken med en krisberedskapsplan som därefter har varit föremål för löpande uppdateringar i takt med bland annat förändrade rekommendationer. Denna plan är fortfarande högst aktuell och vi hanterar fortfarande vår vardag enligt den. Bankens ledningsgrupp har agerat föredömligt i hanteringen av denna kris. För det, och för allt det i övrigt framgångsrika samarbete som rört utveckling och förvaltning av banken, vill jag framföra ett stort tack till alla i ledningen. Jag vill också framföra ett lika stort tack till alla andra i organisationen som i allt detta också varit helt fantastiska i att ställa om och vara flexibla, att hitta alternativa lösningar, peppa sina kollegor – ja, vi har gjort det tillsammans hela vägen!

Jag är så stolt över Häradssparbankens utveckling och den resa vi gör! Återigen har vi en historiskt stark tillväxt samtidigt som vi levererar

ett historiskt starkt resultat. Detta möjliggörs av en kombination av saker som vi gör rätt, där en av de viktigaste är att vi har engagerade medarbetare med rätt attityd som visar att de vill och kan leverera ekonomisk livskvalitet, det femte elementet, till våra kunder. Våra styrkor är att vi är kundnära, tillgängliga och personliga, vilket stärker vårt varumärke och genererar en hög kundnöjdhet över tid.

Vi har redan idag en hög kundnöjdhet vilket bekräftades i den SKI-mätning som genomfördes under hösten 2020. För första gången genomfördes den med deltagande av samtliga sparbanker som grupp och sparbankerna tilldelades utmärkelsen Sveriges nöjdaste bankkunder såväl privat som företag. Kunderna ger dessutom i sina fritextsvar många lovord gällande hur vi på banken har hanterat pandemin. Det är sådant som skapar förtroende och stolthet och stärker bankens varumärke ytterligare.

Under föregående år har vi inte kunnat genomföra lika många aktiviteter som vi normalt arrangerar, som exempelvis Allsången och biokvällar. Istället har vi ställt om och tidigt efter att pandemin bröt ut genomförde vi bland annat en live-sänd konsert med Mönsterås

Vi har en hög kundnöjdhet, vilket bekräftades i den SKI-mätning som genomfördes under hösten 2020

Rådgivning av Stefan - utomhus under pandemiåret 2020

Bluesband. Vi har också genomfört flertalet aktiviteter för att bidra till att stötta den lokala handeln samt att vi också via våra sociala medier (följ oss gärna där!) tipsat om besöksmål och pärlor att upptäcka lokalt. Det bästa med att vi har en stark och solid bank lokalt är att vi i många år framåt kan fortsätta göra väldigt mycket bra saker som bidrar till att utveckla Mönsterås kommun!

Det sker en oavbruten utveckling och förändring i snabb takt i såväl samhället i stort som i finansbranschen specifikt. Mot bakgrund av de snabbt ökande regelverkskrav som bankbranschen erfar, har vi i banken gjort en organisationsförändring och inrättat en ny yrkesroll i banken i form av en regelverkssamordnare.

Under året har vi också satt ner foten i vårt ställningstagande att bedriva bankens verksamhet på ett långsiktigt hållbart sätt. Det innebär att vi ska verka för att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Vi har formaliserat våra ambitioner i detta hänseende i bankens första Hållbarhetspolicy, vilken finns tillgänglig att ta del av på vår hemsida.

Från 2020 tar vi nu med oss flera lärdomar, och vi i banken arbetar stärkta vidare mot visionen att bli en bank i världsklass!

Christel Ödell

VD

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Häradsparbanken Mönsterås, 532800-6209, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2020, bankens 110:e verksamhetsår.

Allmänt om verksamheten

Häradsparbanken Mönsterås (nedan kallad banken) verksamhet syftar till att erbjuda traditionella banktjänster till hushåll, mindre och medelstora företag, jord- och skogsbruk, ideella föreningar samt kommunen och dess bolag.

Utveckling av sparbankens verksamhet, resultat och ställning

Affärsvolym

Häradsparbankens affärsvolym ökade med 1 235 mkr från 8 647 mkr till 9 882 mkr. Ökningen motsvarar 14,3% (13,0%).

Inlåningen ökade med 396 653 tkr (230 696 tkr) där största delen är hänförlig till privatlån.

Utlåningen i egen balansräkning ökade med 305 530 tkr (120 275 tkr). Ökningen fördelar sig relativt jämt mellan privat- och företagssegmentet.

Förmedlingen, under 2020, av krediter till Swedbank Hypotek AB uppgick till 161 143 tkr (222 835 tkr). Total volym förmedlad till Swedbank Hypotek AB uppgick vid årsskiftet till 2 138 447 tkr (1 977 304).

Resultat

Rörelseresultatet efter kreditförluster är ca 1,2 mkr högre än föregående år trots att banken under 2020 inte erhölet utdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB som under 2019 uppgick till ca 6 mkr.

Räntenetto uppgick till 50 281 tkr jämfört med 45 623 under 2019. Ökningen är främst att relatera till högre utlåningsvolym och högre medelränta på utlåningsportföljen.

Provisionsnetto uppgick till 28 462 tkr (26 088 tkr). Ökningen beror främst på högre provisioner från Swedbank Robur AB, Swedbank Hypotek AB och Swedbank Försäkring AB.

Sparbankernas Riksförbund har förhandlat fram ett nytt, tillfälligt, avtal med Swedbank som har gett sparbankerna en större provision från och med 1 juli 2020. Avtalet löper fram till 1 juli 2021 då ett nytt samarbetsavtal med Swedbank ska förhandlas.

Under 2020 erhölet banken en engångsersättning då Swedbank avyttrat Swedbank Pay AB om ca 1,1 mkr. Beloppet redovisas som en provisionsintäkt då banken tidigare är erhölet provisioner från Swedbank Pay AB.

Summa kostnader, exkl kreditförluster, under 2020 ökade med 1,9 mkr jämfört med 2019. Största delen av kostnadsökningen kan hänföras till IT- och utvecklingskostnader där ökningen uppgick till ca 3,2 mkr. Föregående år belastades resultatet med ca 1,2 mkr i fastighetskostnader.

Under året har bankens konferensrum rustats upp och ny teknik har införskaffats. Total kostnad för detta uppgår till ca 500 tkr där 200 tkr har belastat resultatet och resterande del har aktiverats i balansräkningen med avskrivningstider på 3 respektive 5 år.

Under 2020 erhölet banken en nedsättning av arbetsgivaravgifter om ca 475 tkr i samband med coronarelaterade statliga stöd.

Kreditförluster, netto, visar på återvinningar om drygt 2 mkr. Dessa återvinningar är främst relaterade till tre engagemang.

Kapitalbas

Häradsparbankens kapitalbas, inklusive 2020 års nettovinst, uppgår till 369 410 tkr (346 771 tkr) och det riskvägda exponeringsbeloppet uppgår till 1 912 162 tkr (1 755 550 tkr) vilket medför en kärnkaptitalrelation om 19,32% (19,75%).

Personal

Vid årsskiftet hade banken 29 (32) anställda och med heltidsmättet 1 730 timmar för en heltidsarbetare uppgår medelantalet anställda till 25,7 (24,9) varav 16 (15) kvinnor och 10 (9) män.

Under 2020 har banken slutfört utbildningen Framgångsrik Försäljning som påbörjades under 2019. Utbildningen omfattade hela personalen. Under 2020 har också en fastighetsvärderingsutbildning slutförts för en av bankens anställda. Utöver detta har även obligatoriska utbildningar genomförts som t ex penningtvätt, uppdatering av swedsecicenser och försäkringsförmedlingsutbildningar.

Ägarförhållanden

Häradsparbanken Mönsterås har inga ägare. Vad som kännetecknar en sparbank som associationsform och hur Häradsparbanken specifikt är organiserat finns beskrivet i årsredovisningen under rubriken "Bolagsstyrning".

Förhållanden som inte redovisats i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna men som är viktiga för bedömning av företagets resultat och ställning

Häradsparbanken har ett avtal och omfattande samarbete med Swedbank AB och dess dotterbolag Swedbank Hypotek AB, Swedbank Robur AB och Swedbank Finans AB. Avtalet med Swedbank AB bygger på samverkan i partnerskap och innebär i huvudsak gemensamt produktutbud, ett gemensamt uppträdande på marknaden under gemensamt använd symbol och profil. Kostnader och resurser, såsom t ex IT-tjänster och IT-utveckling, delas med självkostnad som grundprincip och ersättning som innebär bra affärer för båda parter. Avtalet innehåller även gemensam rikstäckande service för sparbankernas och Swedbanks kunder. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till 2024-06-30.

Häradsparbanken har per 2020-12-31 förmedlat hypotekslån till Swedbank Hypotek AB till en total volym på 2 138 mkr (1 977 mkr). För detta har Häradsparbanken erhölet en provisionsersättning för 2020 på 11 845 tkr (11 782 tkr) som redovisas under utlåningsprovisioner. Om konstaterade kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisioner.

Till Swedbank Robur AB och Swedbank Försäkring AB har Häradsparbanken per 2020-12-31 förmedlat fondsparande till ett marknadsvärde om 1 190 mkr (1 005 mkr) och försäkringsparande om 595 mkr (501 mkr). För detta har Häradsparbanken erhölet 7 188 tkr (6 383 tkr) respektive 2 266 tkr (1 912 tkr) i provision. Provisionerna redovisas under värdepappersprovisioner. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret

Under 2020 drabbades världen av en pandemi, Corona, vilket fick stora konsekvenser för världens alla länder. Häradsparbanken drabbades också av detta om än inte i någon större omfattning. Banken vidtog åtgärder utifrån framtagen krisplan för Corona. Krisplanen beskriver hur anställda ska förhålla sig till kundmöten och hur arbetsuppgifter ska lösas vid ett eventuellt bortfall av personal.

Coronapandemin har haft en inverkan på banken under första och andra kvartaler 2020 då macroparametrar har förändrats vilket fått effekt med ökade reserveringar under denna perioden. Under kvartal tre och fyra har dock positiva signaler gällande minskad spridning av corona medfört att macroparametrar ändrats åt andra hållet vilket i sin tur har medfört minskade reserveringar under andra halvåret 2020. Nettopåverkan av förändrade macroscenarier under året har påverkat bankens reserveringar med en ökning om drygt 400 tkr. Bankens nettoresultat av kreditförluster beror på större återvinningar av tidigare reserverade och konstaterade förluster. Se not 16.

Häradsparbanken har även bidragit med olika aktiviteter för att stötta och hjälpa till under pandemin. Banken har bl.a delat ut lpads till äldreboende, sponsrat hemkörning av varor från handlare i Mönsterås till deras kunder, livesändning av Mönsterås Bluesfestival och reportage om pärlor i närområdet.

Den 1 januari 2020 stängde banken sitt kontor i Fliseryd.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Allmänt

Risk kan definieras som en möjlig negativ påverkan på verksamheten beroende på brister i interna processer eller som en följd av externa eller interna händelser. I riskbegreppet ingår, dels sannolikheten för att den typen av händelser inträffar, dels den påverkan händelsen skulle kunna få.

Risken exponering är en naturlig del av finansiell verksamhet. Håradssparbanken är framförallt utsatt för kreditrisker, men även olika typer av finansiella risker samt operativa risker. Att förebygga och hantera risker är en central del i Håradssparbankens verksamhet. Riskhanteringen startar redan i den dagliga affärsverksamheten t. ex. vid kundmöten.

Håradssparbanken ska ha en låg riskprofil som harmonierar med mål och kärnvärden. Det innebär bl. a. att långsiktighet, både vad gäller lönsamhet och affärsrelation, samt förståelse för affärerna, såväl Håradssparbankens som kundens, är viktiga grundstenar.

Kreditrisk

Risken för att en kredittagare inte fullgör sina förpliktelser mot banken samt för att ställda säkerheter inte täcker bankens fordran avseende krediter, garantier och liknande åtaganden. Kreditrisk avseende räntebärande värdepapper, tillgodohavande hos andra banker, samt ingånga derivatavtal med motparter på finansmarknaden benämns vanligen motpartsrisk.

Marknadsrisk

Risken för att prisförändringar avseende räntor, valutor eller aktiekurser medför att nettovärdet av bankens tillgångar och skulder samt derivat faller i värde.

Likviditetsrisk

Risken för att Håradssparbanken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster.

Operativ risk

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Övriga risker

Risken för oväntade resultatförändringar, som inte är hänförliga till någon av de ovan beskrivna risklagen.

Organisation för riskhantering

Ett kreditinstitut har att följa ett omfattande regelverk i syfte att kunna hantera och följa upp de risker som verksamheten är förknippad med. Regelverket består, förutom av lagstiftning och Finansinspektionens anvisningar, av interna policyer och instruktioner. De båda sistnämnda går i många fall längre än de formella kraven.

Styrelsen har antagit övergripande riskstrategi som bl. a. beskriver riskaptit och risklimit för olika typer av risker. Därutöver har styrelsen fastställt styrdokument inom de olika riskområdena, vilka reglerar hur kontroll, övervakning och rapportering ska ske. För att tydliggöra och underlätta löpande kontroll och uppföljning har styrelsen fastställt risklimiterna inom de olika riskområdena.

För att uppnå en framgångsrik och effektiv riskkontroll krävs en stark riskkultur och ett gemensamt arbetssätt som genomsyrar hela banken. I Håradssparbanken finns i grunden tre försvarslinjer för riskhantering i form av affärsverksamheten (1:a linjen), risk- och compliancefunktionerna (2:a linjen) samt internrevisionen (3:e linjen).

Styrelsen erhåller regelbundet en samlad rapportering av kredit- och motpartsrisker, ränte- och likviditetsrisker samt operativa risker. Rapporteringen av riskerna utvecklas och förfinas löpande. Fokusering sker främst på kreditrisker, vilket är naturligt då den största risken i Håradssparbanken finns inom detta område.

Ytterligare information om Håradssparbankens risker och riskhantering presenteras i not 3 Finansiella risker samt i not 36 Viktiga uppskattningar och bedömningar.

Hållbarhetsupplysningar

FN:s principer om ansvarstagande bankverksamhet överensstämmer väl med sparbanksidén och bankens värderingar om långsiktig hållbarhet för det samhälle banken verkar i. Banken har, genom att under 2020 anta en hållbarhetspolicy, tydliggjort våra ambitioner genom att genomgående i verksamheten ta ett ekonomiskt, miljömässigt, socialt och etiskt ansvar i alla led, såväl avseende bankens anställda som kunder och leverantörer. Bankens nyligen genomförda ombyggnation visualiserar de fyra elementen jord, eld, luft och vatten vilket ger konkret uttryck för bankens värderingar inom hållbarhet. Bankens eget femte element "Ekonomisk livskvalitet" kompletterar dessa och står för ett särskilt ekonomiskt samhällsansvar.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

Uppgifter om ledande befattningshavares ersättningar återfinns i not 10.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

2020 var ett år som präglades av ett generellt lågt ränteläge och stor räntepress mellan aktörer på den finansiella marknaden. Detta väntas fortgå under 2021. Banken har dock förväntningar om att utlåningsvolymerna kommer att öka under 2021 vilket skulle innebära ett högre räntenetto under 2021 än 2020. Kostnaderna väntas också öka något framförallt relaterat till ökade IT-kostnader. I början på 2021 fick banken utdelning på ca 2,1 mkr på innehavet av aktier i Swedbank vilket beslutades på en extra bolagsstämma i februari. På Swedbanks ordinarie bolagsstämma i mars förväntas stämman besluta om ytterligare utdelning på aktierna. Jämfört med 2020 kommer detta att ha en positiv inverkan på bankens resultat för 2021.

Coranapandemin medför en osäkerhet om hur det kommer att påverka banken och dess kunder. Trots osäkerheten om hur pandemin kommer att påverka banken beräknas resultatet för 2021 bli bättre än under 2020.

Fem år i sammandrag	2020	2019	2018 ¹	2017 ^{1*}	2016 ^{1*}
Nyckeltal					
Volym					
Affärsvolym ultimo, mkr (Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymen)	9 882	8 647	7 651	7 156	6 336
förändring under året, %	14,3	13,0	6,9	12,9	10,1
Medelaffärsvolym (MAV), mkr					
förändring under året, %	9 139	8 236	7 045	6 798	6 027
	11,0	16,9	3,6	12,8	8,6
Kapital					
Summa riskvägt exponeringsbelopp	1 912	1 756	1 640	1 533	1 403
Kärnprimärkapitalrelation					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	19,3	19,8	19,7	20,3	20,7
Total kapitalrelation					
Total kapitalbas i % av riskexponeringsbelopp	19,3	19,8	19,7	20,3	20,7
Soliditet					
beskattat eget kapital + eget kapitalandel av obeskattade reserver i % av balansomslutningen	12,3	13,1	14,1	14,6	15,3
Resultat					
Placeringsmarginal					
Räntenetto i % av MO	1,6	1,7	1,5	1,6	1,6
Rörelseintäkter/affärsvolym					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	0,9	1,0	0,9	1,0	1,0
Rörelseresultat/affärsvolym					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,4	0,4	0,2	0,4	0,4
Avkastning på totala tillgångar					
Årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning	0,9	1,0	0,5	0,9	0,9
Räntabilitet på eget kapital					
Rörelseresultat efter schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital	6,8	6,9	2,9	6,0	5,8
K/I-tal före kreditförluster					
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,60	0,57	0,64	0,59	0,59
K/I-tal efter kreditförluster					
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,57	0,58	0,81	0,59	0,58
Kreditförsämrade fordringar och kreditförluster					
Andel förlustreserv av kreditförsämrade exponeringar					
Förlustreserv i % av kreditförsämrade exponeringar	83,2	50,3	35,3	102,5	112,6
Andel kreditförsämrade fordringar					
Kreditförsämrade fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	0,1	0,5	0,7	0,0	0,0
Kreditförlustnivå					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt leasingobjekt och kreditgarantier	-0,1	0,0	0,6	0,0	0,0
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	25,7	24,9	24,2	21,7	21,9
Antal kontor	1	2	2	2	2
Resultat- och balansräkning					
Resultaträkning					
Räntenetto	50 281	45 623	37 697	38 437	35 859
Provisioner, netto	28 462	26 088	25 196	22 297	18 286
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-711	-19	274	-419	787
Övriga intäkter inkl utdelningar	505	6 565	6 188	5 814	4 613
Summa intäkter	78 537	78 257	69 355	66 129	59 545
Allmänna administrationskostnader	-41 401	-38 233	-38 831	-34 214	-30 204
Övriga rörelsekostnader	-5 508	-6 731	-5 378	-4 666	-4 650
Kreditförluster	2 070	-809	-11 710	-66	37
Summa kostnader	-44 839	-45 773	-55 919	-38 946	-34 817
Rörelseresultat	33 698	32 484	13 436	27 183	24 728
Skatter	-7 280	-5 693	-1 926	-4 907	-4 633
Årets resultat	26 418	26 791	11 510	22 276	20 095
Balansräkning					
Kassa	1 179	1 518	2 356	2 732	5 114
Utlåning till kreditinstitut	223 466	262 008	119 502	130 108	139 034
Utlåning till allmänheten	2 491 536	2 186 006	2 065 731	1 884 320	1 678 346
Räntebärande värdepapper	352 918	304 175	313 173	332 309	328 505
Aktier och andelar	69 265	60 046	82 886	81 965	88 993
Materiella tillgångar	13 424	14 598	10 782	9 508	9 904
Övriga tillgångar	119 409	17 828	20 314	16 542	15 479
Summa tillgångar	3 271 197	2 846 179	2 614 744	2 457 484	2 265 375
Skulder till kreditinstitut	968	2 371	3 588	4 866	5 741
Inlåning från allmänheten	2 854 125	2 457 472	2 226 776	2 085 861	1 905 314
Övriga skulder	8 780	7 673	9 519	7 073	7 818
Avsättningar	5 833	6 146	4 886		
Summa skulder och avsättningar	2 869 706	2 473 662	2 244 769	2 097 800	1 918 873
Eget kapital	401 491	372 517	369 975	359 684	346 502
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	3 271 197	2 846 179	2 614 744	2 457 484	2 265 375

1. Jämförelsetalen har inte justerats för införandet av frivilligt ändrad redovisningsprincip för provisioner

*. Jämförelsetalen har inte justerats för införandet av IFRS 9

Marie, Lisa, Pernilla & Marie-Louise

Förslag till disposition beträffande Häradssparbankens vinst eller förlust

Till årsstämmans förfogande/behandling finns följande belopp i kronor:

Årets resultat	26 417 290
Summa	<u>26 417 290</u>

Styrelsen föreslår att/till förfogande stående vinstmedel behandlas enligt följande (se även not 27):

Överföring till reservfonden	26 417 290
Summa	<u>26 417 290</u>

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att banken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och kapitalbuffertar samt dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med bankens interna kapitalutvärderingspolicy. Bankens kapitaltäckningskvot efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 19,32% (föregående års kapitaltäckningsgrad 19,75 %). Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 369 410 tkr (346 771 tkr) och slutligt minimikapitalkrav till 152 973 tkr (140 445 tkr). Specifikation av posterna framgår av not om kapitaltäckning.

Häradssparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att banken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att sparbankens egna kapital efter föreslagen disposition är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande finansiella rapporter med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2020	2019
Ränteintäkter beräknade enligt effektivräntemetoden		55 865	50 760
Räntekostnader		-5 584	-5 137
Räntenetto	4	50 281	45 623
Erhållna utdelningar	5	34	6 007
Provisionsintäkter	6	31 158	28 787
Provisionskostnader	7	-2 696	-2 699
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	-711	286
Övriga rörelseintäkter	9	471	253
Summa rörelseintäkter		78 537	78 257
Allmänna administrationskostnader	10	-41 401	-38 233
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	19	-1 453	-1 378
Övriga rörelsekostnader	11	-4 055	-5 353
Summa kostnader före kreditförluster		-46 909	-44 964
Resultat före kreditförluster		31 628	33 293
Kreditförluster, netto	12	2 070	-809
Rörelseresultat		33 698	32 484
Skatt	13	-7 280	-5 693
Årets resultat		26 418	26 791

Rapport över resultat och övrigt totalresultat

1 januari - 31 december

TSEK	2020	2019
Årets resultat	26 418	26 791
Övrigt totalresultat		
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		
Förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-456	1 506
Skatt hänförlig till poster som kan komma att omföras till periodens resultat	387	-146
	-69	1 360
Poster som inte kan omföras till årets resultat		
Förändringar i verkligt värde på egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	2 625	-24 405
Årets övrigt totalresultat	2 556	-23 045
Årets totalresultat	28 974	3 746

Sandra, Stefan, Jens och Lars

Balansräkning

TSEK	Not	2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Kassa		1 179	1 518
Belåningsbara statsskuldförbindelser	14	86 309	99 958
Utlåning till kreditinstitut	15	223 466	262 008
Utlåning till allmänheten	16	2 491 536	2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	266 609	204 217
Aktier	18	69 265	60 046
Materiella anläggningstillgångar	26		
- Inventarier		3 714	4 547
- Byggnader och mark		9 710	10 051
Aktuell skattefordran	17	404	920
Övriga tillgångar	20	105 027	5 779
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	13 978	11 129
Summa tillgångar		3 271 197	2 846 179
TSEK	Not	2020-12-31	2019-12-31
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	22	968	2 371
Inlåning från allmänheten	23	2 854 125	2 457 472
Övriga skulder	24	5 346	4 485
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	3 434	3 188
Avsättningar			
- Övriga Avsättningar	26	5 833	6 146
Summa skulder och avsättningar		2 869 706	2 473 662
Eget kapital	27		
Bundet eget kapital			
Reservfond		336 996	310 205
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		38 077	35 521
Årets resultat		26 418	26 791
Summa eget kapital		401 491	372 517
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		3 271 197	2 846 179

Amanda och Sandra

Rapport över förändringar i eget kapital

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital			
		Fond för verkligt värde			
TSEK	Reserv-fond	Verkligt värde reserv	Balans-erat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2019-01-01	299 806	58 566	92	11 510	369 974
Frivillig ändring av redovisningsprincip	-1 203				-1 203
Justerat eget kapital 2019-01-01	298 603	58 566	92	11 510	368 771
Årets totalresultat					
Årets resultat				26 791	26 791
Årets övrigt totalresultat		-23 045			-23 045
Årets totalresultat	–	-23 045	–	26 791	3 746
Vinstdisposition	11 602		-92	-11 510	–
Utgående eget kapital 2019-12-31	310 205	35 521	–	26 791	372 517

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Reserv-fond	Fond för verkligt värde		Årets resultat	
TSEK		Verkligt värde reserv	Balans-erat resultat		
Ingående eget kapital 2020-01-01	310 205	35 521	–	26 791	372 517
Årets totalresultat					
Årets resultat				26 418	26 418
Årets övrigt totalresultat		2 556			2 556
Årets totalresultat	–	2 556	–	26 418	28 974
Vinstdisposition	26 791			-26 791	–
Utgående eget kapital 2020-12-31	336 996	38 077	–	26 418	401 491

Se not 27 för mer detaljerad avstämning av fond för verkligt värde.

Kassaflödesanalys

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2020	2019
	49		
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat (+)		33 698	32 484
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)		420	879
Av/nedskrivningar (+)		1 453	1 378
Kreditförluster (+)		-559	-653
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)		-313	1 353
Betald inkomstskatt		-7 272	-7 272
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		27 427	28 169
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (-/+)		-305 530	-120 275
Ökning/minskning av värdepapper (+/-)		-48 743	8 998
Ökning av inlåning från allmänheten		396 653	230 696
Minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)		-1 403	-1 217
Förändring av övriga tillgångar (+/-)		-101 581	2 486
Förändring av övriga skulder (+/-)		1 107	-586
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-32 070	157 269
Investeringsverksamheten			
Investering i finansiella tillgångar (-)		-6 593	-1 573
Avyttring av materiella tillgångar (+)		86	368
Förvärv av materiella tillgångar (-)		-304	-5 398
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 811	-6 603
Årets kassaflöde		-38 881	150 666
Likvida medel vid årets början		272 524	121 858
Likvida medel vid årets slut		233 643	272 524

TSEK	2020	2019
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel</i>		
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	1 179	1 518
Utlåning till kreditinstitut	223 466	262 008
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	224 645	263 526

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Annika, Emilie, Ann, Marie-Louise & Carina

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om sparbanken

Årsredovisningen avges per 31 december 2020 och avser Häradsparbanken Mönsterås, 532800-6209, som är sparbank med säte i Mönsterås. Adressen till huvudkontoret är Storgatan 44, Mönsterås.

Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Häradsparbankens årsredovisning är upprättad enligt lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ARKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen (ÅRL) och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 2021-03-25.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 32) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Bankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2020 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Bankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall. Se vidare (j), (i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas netto-redovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2 (för beskrivning av steg 1-3, se avsnitt nedan om nedskrivningar).

Utdelning från aktier redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställs.

Provisions- och avgiftsintäkter

Provisions- och avgiftsintäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av varan eller tjänsten är överförd till kunden. Intäkterna återspeglar vanligtvis den ersättning som förväntas som utbyte för dessa varor eller tjänster. När ersättningen inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt eller återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer ske. Den totala ersättningen fördelas för varje prestationsåtagande och beror på om prestationsåtagandena är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

(i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

(ii) Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande brutto dvs. utan hänsyn tagen till aväkning för kreditförlust.

(iii) Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

Provisionskostnader

Provisionskostnaderna är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls. I posten redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet.
- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som redovisas enligt fair value option (verkligt värde).
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder (inklusive ränteskillnadsersättning som erhållits vid kunders lösen av lån i förtid).
- Realisationsresultat från sällsynta fall vid försäljning innan förfall av tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde.
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som värderas verkligt värde via övrigt totalresultat.
- Förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument.
- Återföring av förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument.
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde.
- Ineffektiv del av säkringsinstrument i kassaflödessäkring (utöver den del av värdeförändringen som har redovisats som ränta).
- Valutakursförändringar.

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader redovisas i den period de uppkommer och omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter. I posten redovisas också lokalkostnader, utbildnings-, IT-, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt kassadifferenser.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Den aktuella skatten baserar på den bästa uppskattningen av skatter som kommer att betalas eller erhållas och inkluderar eventuella osäkerheter avseende skattemässig hantering.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder och låneskulder.

(i) Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när banken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar och inlåning redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Lånelöften redovisas inte i balansräkningen förutom eventuell reserv för förväntade kreditförluster.

Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller vid en överföring av den finansiella tillgången och företaget i samband med detta överför i allt väsentligt samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Ett byte mellan banken och en befintlig långivare eller mellan banken och en befintlig låntagare av skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden respektive tillgången och redovisning av ett nytt finansiellt instrument.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

(ii) Klassificering och värdering

Bankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både (i) företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar, och (ii) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Bankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar utgår från en bedömning av bankens affärsmodell samt de kassaflöden som investeringen ger upphov till. Om banken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av bankens verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde är skuldinstrument som innehas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Försäljningar kan undantagsvis förekomma t.ex. till följd av störningar på kapital- och penningmarknaden eller i nära anslutning till instrumentets förfallotidpunkt. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är också att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran. □

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar i denna värderingskategori är föremål för reservering för förväntade kreditförluster.

Följande finansiella tillgångar i bankens balansräkning värderas och redovisas till upplupet anskaffningsvärde;

- Kassa
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

I kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas skuldinstrument vars mål är att realisera kassaflöden både genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden och genom att sälja instrumenten. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas i denna kategori är också att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Orealiserade vinster och förluster redovisas som en förändring i verkligt värde reserven i eget kapital. I samband med bortbokning i samband med en försäljning av tillgången, omklassificeras reserven till resultaträkningen (skuldinstrument) eller som en omföring inom eget kapital (eget kapitalinstrument).

Följande finansiella tillgångar värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat på grund av att de finansiella tillgångarna innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja tillgångarna samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Belåningsbara statsskuldförbindelser mm
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper
- Aktier

Banken har klassificerat sina långsiktiga strategiska investeringar i noterade och onoterade aktier (egetkapitalinstrument) till att oåterkalleligt vara redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Denna värderingsprincip innebär att orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat. I samband med försäljning och bortbokning av aktier så redovisas det tidigare orealiserade resultatet som en omföring mellan fond för verkligt värde till balanserat resultat. Utdelning redovisas som en intäkt när stämman tagit beslut om utdelning.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

Finansiella garantier

Bankens garantiavtal innebär att banken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Bankens förpliktelse att upp till en viss nivå svara för kreditförluster i sådana lån som banken förmedlat till annan bank.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IFRS 9 med hänsyn tagen till IFRS 9.5.5 om förlustreserv, och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IFRS 15, Intäkter från avtal. Uställda finansiella garantiavtal omfattas också av principerna om nedskrivningar (se nedan).

Lånelöften

Med lånelöfte avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från banken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både banken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av banken lämnade lånelöften gäller att (i) att det inte kan regleras netto, (ii) banken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (iii) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade lånelöftet. Utställda lånelöften omfattas också av principerna om nedskrivningar (se nedan).

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat). De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändring i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till ett uppskattat verkligt värde. Värdering sker med hjälp av en värderingsmodell som utifrån förväntade kassaflöden i bolaget diskonteras till ett nuvärde. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Nedskrivningar

Banken redovisar förlustreserver för förväntade kreditförluster på finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt finansiella tillgångar som är skuldinstrument till verkligt värde via övrigt totalresultat. Förväntade kreditförluster redovisas även för utställda finansiella garantier och lånelöften. För finansiella tillgångar som är egetkapitalinstrument och värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas emellertid inte några nedskrivningar.

Beroende på om en betydande ökning av kreditrisk har inträffat eller inte, sedan exponeringen redovisades i balansräkningen för första gången, så delas exponeringarna in i följande steg;

- Steg 1 omfattar exponeringar där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället. Vidare ingår också de tillgångar som har låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas endast på värdepapper). Alla exponeringar som inte getts ut eller förvärvats som kreditförsämrade ingår i steg 1. Detta innebär att redan vid första redovisningstillfället redovisas en förlustreserv.
- Steg 2 omfattar exponeringar där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker. För en beskrivning av vad som utgör en betydande ökning av kreditrisk, se nedan.
- Steg 3 omfattar exponeringar för vilka objektiva belägg har identifierats för att exponeringen är osäker (kreditförsämrade). För en beskrivning av när en fordran betraktas som kreditförsämrade, se nedan.

För exponeringar som hänförs till steg 1 uppgår förlustreserven till ett belopp som motsvarar den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader. För exponeringar som ingår i steg 2 och 3 motsvarar förlustreserven de förväntade kreditförlusterna för exponeringens återstående löptid. För en närmare beskrivning metoderna för beräkning av förlustreserver, se nedan.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda lånelöften
Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrad). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrument nivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framtäckt skattning av varje enskild exponeringsrisk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för riskklassificering. Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade (osäkra) lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrat utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b) Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- c) Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- d) Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omförföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbelagd eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna. När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Banken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Modifieringar

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga öknings i kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modifieringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken och alla kvalitativa och kvantitativa indikatorer kommer att fortsätta bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster och avser skillnaden i nuvärdet av de avtalsenliga kassaflödena diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov, inklusive bedömningen av väsentliga öknings i kreditrisk. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en köpt eller utgiven osäker fordran och stannar i steg 3 till dess lånet är återbetalt eller avskrivet.

Banken har under året inte lämnat några eftergifter i några större omfattningar för krediter som låg i stadiet 2 eller 3 så att de har hamnat i stadiet 1.

Redovisning av förväntade kreditförluster – räntebärande värdepapper

Banken redovisar också förlustreserver på de räntebärande värdepapper som redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Bankens grundläggande metodik för beräkning av förlustreserver för räntebärande värdepapper är den samma som för utlåning till allmänheten. Källorna till information om de använda parametrarna PD, LGD och EAD skiljer sig dock åt. När det gäller PD, så härleds utifrån den externa rating som värdepapperna har och den externt tillgängliga information från ratinginstituten Moody's och Standard and Poor's som finns om risk för fallissemang som denna rating är förknippad med. LGD-faktorn bestäms av om värdepapper är säkerställt, annan förmånsrätt samt typ av motpart. Eftersom tillgänglig statistik på fallissemang och förluster vid fallissemang hos den typ av motparter i vars värdepapper som sparbanken gjort investeringar i är högst begränsad, bestäms LGD-faktorn utifrån en expertbedömning med en kombination av uppgifter från Swedbank och ratinginstitutet Moody's. Vid den initiala redovisningen, redovisas den statistiskt förväntad förlusten över de kommande 12 månaderna (steg 1). En betydande ökning av kreditrisk sedermera anses ha ägt rum när det skett en försämring av den externa ratingen samt 30 dagars försenad betalning av kapitalbelopp eller ränta, och kreditförluster redovisas då för den återstående löptiden (steg 2). Om den externa ratingen i ett senare skede har förbättrats tillräckligt mycket så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med ratingen vid initial redovisning, kommer värdepappret att återföras till steg 1. Sparbanken bedömer att finansiella tillgångar på instrument med motparter som är stater och finansiella institut och som har låg kreditrisk på rapporteringsdagen (med investment grade rating eller bättre) inte anses ha varit utsatta för en väsentligt ökad kreditrisk. Sparbanken använder samma kriterier för att bedöma att om ett räntebärande värdepapper är kreditförsämrat som man tillämpar för utlåning till allmänheten.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till kreditinstitut

Även bankens utlåning till kreditinstitut är inom tillämpningsområdet för redovisning av förväntade kreditförluster. Eftersom all utlåning till kreditinstitut är återbetalningsbar på anfordran och utlåning bara sker till svenska kreditinstitut med god rating, så uppgår de förväntade kreditförlusterna till endast obetydliga belopp.

Presentation av kreditförluster

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde presenteras reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För lånelöften och finansiella garantiavtal redovisas de reserveringarna som en skuld inom raden Övriga skulder och avsättningar. I de fall ett finansiellt instrument består av två komponenter, ett lån och ett lånelöfte, såsom en revolverande checkräkningskredit, redovisar sparbanken reserven för kreditförluster separat för lånet och lånelöftet.

En bortskrivning minskar det redovisade bruttovärdet för den finansiella tillgången. I resultaträkningen presenteras kreditförluster och bortskrivningar som kreditförluster. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster och representerar beloppet före ianspråktagandet av tidigare gjord reservering. Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster.

Bortskrivning av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som kreditförsämrade skrivs bort från balansräkningen när banken inte har några rimliga förväntningar på att återvinna en fordran i sin helhet eller en del av den. Banken har inte någon rimlig förväntan på att återvinna fordran och anser förlusten vara konstaterad när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, skuldsanering fastställts, ackordsförslag antagits, fordran eftergivits på annat sätt eller när Kronofogdemyndighet eller bankens ombud (inkassoföretag) redovisar att utmättningsbara tillgångar saknas.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden kreditförluster netto.

Ianspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet om den övertagna egendomen inte är ett finansiellt instrument. Ianspråktagen pant som är finansiellt instrument värderas och redovisas i enlighet med företagets principer för värdering av finansiella instrument. Det är dock ej tillåtet att redovisa finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde då det av Finansinspektionen inte anses förenligt med lagen om bank och finansieringsrörelses krav.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som sparbanken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftkostnader under övriga rörelsekostnader.

Materiella tillgångar

(i) Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

(ii) Leasade tillgångar

Banken tillämpar i enlighet med undantaget i RFR 2 inte IFRS 16 för redovisning av leasingavtal. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasing-redovisas leasingavgifter. De avtal där banken utgör leasegivare redovisas som operationella leasingavtal.

(iii) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskaps läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

(iv) Avskrivningsprinciper

Avskrivning på byggnader görs planenligt med 2% per år, avskrivning på ventilationsanläggning görs planenligt med 3,5% per år och fiber skrivs av med 10% per år. Inventarier avskrivs planenligt med 20% resp 10% per år. Avskrivning som avviker från plan betraktas som en bokslutsdisposition och redovisas under rubriken Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan. Mark och konst avskrivs inte. Sparbanken tillämpar inte komponentavskrivning på rörelsefastigheter, eftersom effekten av övergången blir marginell. Främst beror detta på att rörelsefastigheternas andel av sparbankens totala tillgångar är relativt liten (0,3%).

Ersättningar till anställda

(i) Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Bankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Banken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för sparbankens pensionsplan hos SPK. Banken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Bankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

(ii) Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkt när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningar som inte förväntas regleras inom tolv månader redovisas till dess nuvärde.

(iii) Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när sparbanken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelserna kan beräknas tillförlitligt.

Eventualförpliktelser

Upplysningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Sara och Anna

Malin, Erik & Emil

Not 3 Finansiella risker

I bankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Bankens styrelse har det övergripande ansvaret för sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Bankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicies och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

I banken finns en samlad funktion för självständig riskkontroll direkt underställd verkställande direktören vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisks avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som banken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditutskottet rapporterar regelbundet till styrelsen.

Bankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör sparbankens största riskexponering är bankens kreditförluster i förhållande till utestående kreditvolym jämförelsevis små.

Den avgörande bedömningsgrunden för bankens kreditgivning är låntagarens återbetalningsförmåga. En parameter som banken använder för att bedöma återbetalningsförmågan för privatpersoner är scoring. Scoringen är indelad 1- 21 där 21 avser högsta kreditvärdighet. Då banken använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet så har scoringen ingen ytterligare betydelse än i samband med beviljning av krediter. Kunden scoring är kopplad till vilken instans i banken beviljningen ska ske. För företagsrelaterade krediter används en annan metod som klassificerar engagemangen i riskklasser. Riskklasserna är en sammanvägning av parametrar som sammanställs utifrån risk för obestånd och risk vid ett eventuellt fallissemang. Riskklasserna är indelade från 1 - 5 där 5 är krediter med minst sammanvägd risk. Utvecklingen av krediter i olika riskklasser följs löpande under året och förflyttning mellan riskklasser utreds.

För att ytterligare minska risken är merparten av bankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter, företagshypotek och andra bankmässiga säkerheter. Utlåning utan säkerhet för krediter beviljas också om återbetalningsförmågan och skuldsättningsgraden uppfyller de krav som banken ställer.

Värdering av fastigheter sker dels i banken av utbildade tjänstemän och av externa godkända värderare. För större engagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) görs en tidsbunden kredituppföljning minst årligen i behörig instans. I samband med kredituppföljningens även värdering av eventuella pantsatta fastigheter över.

Banken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisiker i bankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast värdepapper med hög kreditvärdighet.

Bankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas klassificering av risk i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Systemet för klassificering av risk innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Banken har ett särskilt forum som träffas en gång per månad för att se över restlistor och fånga andra indikationer som tyder på eventuell försämrad återbetalningsförmåga.

Bankens metod för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster baserar sig på data och annan information som skapats inom ramen för bankens metoder för hantering och övervakning av kreditrisk. I sin kreditgivning använder sig banken av två huvudsakliga system för att bedöma återbetalningsförmåga beroende på om låntagaren är en privatperson eller företag. I båda fallen leder det till att krediten hänförs till en viss riskklass (RFF) som är sammankopplad med en förväntad risk för fallissemang. Banken baserar sin indelning i stadierna 1-3 vid beräkningen av förväntade kreditförluster i hög utsträckning på förflyttningar mellan dessa riskklasser. Vidare finns mer kvalitativa bedömningar med i denna indelning som görs i det interna forum som träffas en gång per månad för att fånga andra indikationer som tyder på eventuell förändrad återbetalningsförmåga.

Banken använder den s.k. schablonmetoden för beräkning av kapitalkrav för kreditrisk. Banken har trots detta tillgång till historisk data avseende risk för fallissemang (PD), förlust givet fallissemang (LGD) och exponering vid fallissemang (EAD) som används vid beräkningarna av förväntade kreditförluster i redovisningen. När det gäller de antaganden som tillämpas av banken om olika makroparametrars utveckling i framtiden utgör dessa inte någon del av bankens hantering av kreditrisk utan tillämpas endast i redovisningen.

För mer information om bankens reserveringar för befarade kreditförluster hänvisas till noter 12 och 16.

Bankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar, garantier och lånelöften

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
TSEK				
2020-12-31				
Kassa				
Låg risk	1 179			1 179
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	1 179	–	–	1 179
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
AAA-AA	86 309			86 309
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	86 309	–	–	86 309
Utlåning till kreditinstitut				
Låg risk	223 466			223 466
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	223 466	–	–	223 466
Utlåning till allmänheten				
Låg risk (riskklass 13-21)	1 641 715	4 085		1 645 800
Normal risk (riskklass 9-12)	506 338	32 631		538 969
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	209 503	47 921	65	257 489
Hög risk (riskklass 0-5)	9 962	37 117	13 068	60 147
Förlustreservering	-974	-2 070	-7 825	-10 869
Totalt redovisat värde	2 366 544	119 684	5 308	2 491 536
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
AAA-AA	133 389			133 389
A	22 103			22 103
BBB-BB	66 295	10 170		76 465
Utan officiell rating		35 875		35 875
Förlustreservering	-159	-1 064		-1 223
Totalt redovisat värde	221 628	44 981	–	266 609
Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	2 900 259	167 799	13 133	3 081 191
Totalt förlustreservering	-1 133	-3 134	-7 825	-12 092
Totalt, redovisat värde	2 899 126	164 665	5 308	3 069 099
Finansiella garantier och lånelöften				
Låg risk	79 926	7		79 933
Normal risk	45 887	1 165		47 052
Förhöjd risk	9 798	1 497		11 295
Hög risk	21 990		4 941	26 931
Förlustreservering	-120	-22	-4 941	-5 083
Totalt finansiella garantier och lånelöften	157 481	2 647	–	160 128
2019-12-31				
Kassa				
Låg risk	1 518			1 518
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	1 518	–	–	1 518
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
AAA-AA	99 958			99 958
Totalt redovisat värde	99 958	–	–	99 958
Utlåning till kreditinstitut				
Låg risk	262 008			262 008
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	262 008	–	–	262 008
Utlåning till allmänheten				
Låg risk (riskklass 13-21)	1 438 454	387		1 438 841
Normal risk (riskklass 9-12)	514 238	35 946	11	550 195
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	113 462	55 900	510	169 872
Hög risk (riskklass 0-5)	2 656	17 047	20 462	40 165
Fallerade				–
Förlustreservering	-1 009	-1 509	-10 549	-13 067
Totalt redovisat värde	2 067 801	107 771	10 434	2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
AAA-AA	82 739			82 739
A	40 181			40 181
BBB-BB	45 987	5 074		51 061
Utan officiell rating	20 062	10 427		30 489
Förlustreservering	-105	-148		-253
Totalt redovisat värde	188 864	15 353	–	204 217
Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar	2 621 263	124 781	20 983	2 767 027
Totalt förlustreservering	-1 114	-1 657	-10 549	-13 320
Totalt, redovisat värde	2 620 149	123 124	10 434	2 753 707
Finansiella garantier och lånelöften				
Låg risk	81 243	4		81 247
Normal risk	42 043	610		42 653
Förhöjd risk	45 308	4 629		49 937
Hög risk	15 001	642	4 641	20 284
Fallerade				–
Förlustreservering	-78	-80	-4 641	-4 799
Totalt finansiella garantier och lånelöften	183 517	5 805	–	189 322

Utöver vad som framgår i tabellen ovan så har Sparbanken förmedlat lån om totalt 2 138 444 tkr (1 977 304 tkr) till Swedbank Hypotek. För dessa förmedlade lån har Sparbanken en ansvarighet för konstaterade kreditförluster som maximalt uppgår till årets intjänade förmedlingsprovision. Dessa provisioner uppgick 2020 till 11 845 tkr (11 782 tkr). Den totala förlustreserveringen för de förmedlade lånen uppgår till 749 tkr (1 347 tkr). Bruttoredoisat värde på förmedlade lån uppgår till 2 139 193 tkr (1 978 651 tkr).

Bankens antagna risker för fallissemang för de olika risknivåerna i utlåning till allmänheten sammanfattas nedan;

	Riskklasser	Sannolikhet för fallissemang (%)
Låg risk	13-21	<0,5
Normal risk	9-12	0,5-2,0
Förhöjd risk	6-8	2,0-5,7
Hög risk	0-5	>5,7
LGD under lånets hela löptid		
Privatutlåning med säkerhet	202012 3,3%	201912 4,1%
Privatutlåning utan säkerhet	40,3%	40,1%
Företagsutlåning	17,1%	15,1%
Totalt	15,8%	16,1%

För mer information om LGD se not 36 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlustreservering enligt IFRS 9

	Kreditrisk- exponering (före nedskriv- ning)	Förlust- reserv	Redoisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hän syn till säkerheter
Kreditriskexponering, brutto och netto 2020					
Kassa	1 179		1 179		1 179
Utlåning till kreditinstitut	223 466		223 466		223 466
	224 645	-	224 645	-	224 645
Utlåning till allmänheten					
<i>Utlåning⁷ mot säkerhet av:</i>					
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	1 196 347	-893	1 195 454	1 169 732	25 722
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	273 997	-673	273 324	263 328	9 996
Pantbrev i jordbruksfastigheter	268 184	-132	268 052	267 945	107
Pantbrev i andra näringsfastigheter	433 883	-434	433 449	423 513	9 936
Företagsinteckning	134 886	-6 194	128 692	128 337	355
Övriga ⁵	195 108	-2 543	192 565	4 333	188 232
Summa utlåning till allmänheten	2 502 405	-10 869	2 491 536	2 257 188	234 348
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	47 386		47 386		47 386
- AA	38 923		38 923		38 923
Andra emittenter					
- AAA	123 182		123 182		123 182
- AA	10 207		10 207		10 207
- A	22 102		22 102		22 102
- BBB eller lägre	61 224		61 224		61 224
- utan officiell rating	49 894		49 894		49 894
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	352 918	-	352 918	-	352 918
Övriga åtagande, lånelöften och finansiella garantier					
Åtaganden	200 886		200 886		200 886
Utställda lånelöften	326 676		326 676		326 676
Utställda finansiella garantier	12 406	-143	12 263		12 263
Summa övriga åtagande, lånelöften och finansiella garantier	539 968	-143	539 825	-	539 825
Total kreditriskexponering	3 619 936	-11 012	3 608 924	2 257 188	1 351 736

lanspråktaga säkerheter saknas

Under 2020 har banken konstaterat förluster inkl upplupen ränta till 432 tkr (617 tkr). Aktuella krediter är föremål för efterbevakning.

**Kreditriskexponering, brutto
och netto 2019**

	Kreditrisk- exponering (före nedskriv- ning)	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter
Kassa	1 518		1 518		1 518
Utlåning till kreditinstitut	262 008		262 008		262 008
	263 526	-	263 526	-	263 526
Utlåning till allmänheten					
<i>Utlåning¹ mot säkerhet av :</i>					
Statlig och kommunal borgen ²	24		24	24	
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	1 059 386	-1 131	1 058 255	1 023 123	35 132
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	184 605	-225	184 380	184 380	
Pantbrev i jordbruksfastigheter	248 609	-491	248 118	247 937	181
Pantbrev i andra näringsfastigheter	390 610	-166	390 444	384 531	5 913
Företagsintekning	136 854	-8 579	128 275	128 275	
Övriga ⁵	178 985	-2 475	176 510	3 099	173 411
Summa utlåning till allmänheten	2 199 073	-13 067	2 186 006	1 971 369	214 637
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	99 958		99 958		99 958
Andra emittenter					
- AAA	72 456		72 456		72 456
- AA	10 283		10 283		10 283
- A	40 181		40 181		40 181
- BBB eller lägre	50 956		50 956		50 956
- utan officiell rating	30 341		30 341		30 341
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	304 175	-	304 175	-	304 175
Övriga åtagande, lånelöften och finansiella garantier					
Åtaganden	121 573		121 573		121 573
Utställda lånelöften	307 765		307 765		307 765
Utställda finansiella garantier	13 710		13 710		13 710
Summa övriga åtagande, lånelöften och finansiella garantier	443 048	-	443 048	-	443 048
Total kreditriskexponering	3 209 822	-13 067	3 196 755	1 971 369	1 225 386

lanspråktaga säkerheter saknas

¹ Med utlåning avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ Standard and Poor's rating

Erhållna säkerheter och andra former av kreditförstärkning

Per 31 december 2020 hade banken inga finansiella instrument för vilka förlustreserven redovisats till noll pga. erhållna säkerheter.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Bankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Bankens likviditetsberedskap i form av dagslåneräkning, värdepappersportfölj och kreditlimiter hos Swedbank får lägst uppgå till 10 % av inlåningen från allmänheten.

Bankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser sparbankens likviditetssituation.

**Löptidsinformation
2020**

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

Tillgångar

Kassa

Belåningsbara
statsskuldförbindelser m m

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till allmänheten

Obligationer och andra
räntebärande värdepapper

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och
upplupna intäkter

Summa tillgångar

Skulder

Skulder till kreditinstitut

Inlåning fr allmänheten

Övriga skulder

Upplupna kostnader och
förutbetalda intäkter
Avsättningar

Övriga skulder inkl. eget kapital

**Summa skulder och eget
kapital**

Oredovisade lånelöften

Utfärdade finansiella garantier

Total skillnad

Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid

På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
					1 179	1 179	
			86 309			86 309	86 309
223 466						223 466	
50 203	33 738	91 227	411 449	1 904 919		2 491 536	2 316 368
		10 031	251 472	5 106		266 609	256 578
104 297					83 823	188 120	
					13 978	13 978	
377 966	33 738	101 258	749 230	1 910 025	98 980	3 271 197	2 659 255
968						968	
2 831 302	11 289	11 534				2 854 125	
					5 346	5 346	
					3 434	3 434	
					5 833	5 833	
					401 491	401 491	
2 832 270	11 289	11 534	—	—	416 104	3 271 197	
					326 676	326 676	
					12 263	12 263	
-2 454 304	22 449	89 724	749 230	1 910 025	-656 063	-338 939	2 659 255

**Löptidsinformation
2019**

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

Tillgångar

Kassa

Belåningsbara
statsskuldförbindelser m m

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till allmänheten

Obligationer och andra
räntebärande värdepapper

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och
upplupna intäkter

Summa tillgångar

Skulder

Skulder till kreditinstitut

Inlåning fr allmänheten

Övriga skulder

Upplupna kostnader och
förutbetalda intäkter
Avsättningar

Övriga skulder inkl. eget kapital
**Summa skulder och eget
kapital**

Oredovisade lånelöften

Utfärdade finansiella garantier

Total skillnad

Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid

På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
					1 518	1 518	
	10 006		89 952			99 958	89 952
262 008						262 008	
51 889	34 052	92 068	390 306	1 617 691		2 186 006	2 007 997
	15 005	15 100	168 968	5 144		204 217	174 112
					81 343	81 343	
					11 129	11 129	
313 897	59 063	107 168	649 226	1 622 835	93 990	2 846 179	2 272 061
2 371						2 371	
2 429 262	12 315	15 895				2 457 472	
					4 485	4 485	
					3 188	3 188	
					6 146	6 146	
					372 517	372 517	
2 431 633	12 315	15 895	—	—	386 336	2 846 179	
					307 765	307 765	
					13 710	13 710	
-2 117 736	46 748	91 273	649 226	1 622 835	-613 821	-321 475	2 272 061

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna ränterisk, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på sparbankens fastförräntande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Banken har inga placeringar i utländsk valuta utan endast ett litet lager av resevaluta där valutarisken bedöms som obetydlig. Utlåning till kunder i utländsk valuta täcks via avtal med Swedbank och utgör därför ingen valutarisk för banken.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor.

Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. Banken är exponerad mot ränterisk till följd av olika räntebindningstid på räntebärande tillgångar (huvudsakligen utlåning) och skulder. I enlighet med bankens riskstrategi kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Hantering av bankens ränteeponering är centraliserad, vilket innebär att finansfunktionen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering. Beträffande ränteriskerna innebär detta t.ex. att räntebindningstiderna på sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För mer detaljerad information om skillnader i räntebindningstider per balansdagen, se tabell nedan.

2020

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa								1 179	1 179
Belåningsbara statsskuld-förbindelser		86 309							86 309
Utlåning till kreditinstitut	223 466								223 466
Utlåning till allmänheten	1 048 434	997 341	55 074	54 807	288 963	46 917			2 491 536
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		266 609							266 609
Övriga tillgångar								202 098	202 098
Summa	1 271 900	1 350 259	55 074	54 807	288 963	46 917	-	203 277	3 271 197
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	968								968
Inlåning från allmänheten	2 836 353	6 028	9 420	2 324					2 854 125
Övriga skulder								14 613	14 613
Eget kapital								401 491	401 491
Summa skulder och eget kapital	2 837 321	6 028	9 420	2 324	-	-	-	416 104	3 271 197
Differens tillgångar och skulder	-1 565 421	1 344 231	45 654	52 483	288 963	46 917	-	-212 827	
Kumulativ exponering	-1 565 421	-221 190	-175 536	-123 053	165 910	212 827	212 827	-	

2019

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa								1 518	1 518
Belåningsbara statsskuld-förbindelser		44 856				55 102			99 958
Utlåning till kreditinstitut	262 008								262 008
Utlåning till allmänheten	1 086 114	811 792	15 822	57 187	183 299	31 792			2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	61 184	100 585	10 233		21 048	11 167			204 217
Övriga tillgångar								92 472	92 472
Summa	1 409 306	957 233	26 055	57 187	204 347	98 061	-	93 990	2 846 179
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	2 371								2 371
Inlåning från allmänheten	2 432 812	8 222	13 172	3 266					2 457 472
Övriga skulder								13 819	13 819
Eget kapital								372 517	372 517
Summa skulder och eget kapital	2 435 183	8 222	13 172	3 266	-	-	-	386 336	2 846 179
Differens tillgångar och skulder	-1 025 877	949 011	12 883	53 921	204 347	98 061	-	-292 346	
Kumulativ exponering	-1 025 877	-76 866	-63 983	-10 062	194 285	292 346	292 346	-	

^{1 & 2} Nominellt värde

Räntenettorisk; genomsnitt på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång eller nedgång på 1 procentenhet på balansdagen utgör -3 383 tkr (-1 708 tkr), givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen.

Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är den s.k. gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 10,0 mkr och 0,5 mkr skulle påverka eget kapital.

Johan, Jens, Liselotte, Lars, Lisa, Pernilla & Ulf

Enligt finanspolicyn är målsättningen för sparbankens räntebundna exponeringar att den genomsnittliga räntebindningstiden/durationen ska vara kortare än 3 år. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och ränteswapen se vidare i not om redovisningsprinciper. Per den 31 december 2020 var räntebindningstiden 0,3 år.

Bankens exponering mot referensräntor mm

Det pågår arbeten i många länder med att reformera de nuvarande referensräntorna (ofta benämnda IBOR). Banken har exponeringar mot referensräntor endast i Stibor.

Banken arbetar med att identifiera de produkter och avtal som har koppling till IBOR-ränta.

Banken har direkta exponeringar mot Stibor i

- investeringar i obligationer med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 346 500 tkr) samt
- företagsutlåning med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 170 139 tkr).

Stibor räntan är föremål för en revidering med målsättningen att uppfylla de kriterier som ställs upp i den s.k. benchmarkförordningen. Parallellt med detta arbete så har Riksbanken tagit fram ett förslag till en alternativ referensränta. Riksbankens alternativa referensränta är i Oktober 2020 ute på remiss och förväntas börja publiceras i början av år 2021. Det föreligger dock för närvarande inga direkta planer på att ersätta Stibor med den alternativa referensräntan från Riksbanken, även om det finns en möjlighet till att marknaden kommer att driva fram en sådan förändring. Eftersom Sparbanken inte tillämpar någon kassaflödessäkring av ränterisk så finns det inte någon egentlig direkt ränterisk från reformen av Stibor och introduktionen av en riskfri referensränta på den svenska räntemarknaden från Riksbanken.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till den aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

En generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna beräknas påverka bankens egna kapital med 685 tkr (593 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende- mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis sparbankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda sparbankens och kundernas tillgångar.

Not 4 Räntenetto

TSEK	2020	2019
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	4	14
Utlåning till allmänheten	51 337	47 472
Räntebärande värdepapper	4 524	3 274
Summa	55 865	50 760
Varav: ränteintäkt från finansiella tillgångar redovisade till		
- upplupet anskaffningsvärde	51 341	47 486
- verkligt värde via övrigt totalresultat	4 524	3 274
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-27	-405
In- och upplåning från allmänheten	-5 557	-4 732
varav kostnad för insättningsgaranti	-2 413	-2 190
Summa	-5 584	-5 137
Räntenetto	50 281	45 623

	2020	2019
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	1,60	1,64
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,63	1,67

Not 5 Erhållna utdelningar

TSEK	2020	2019
Swedbank AB A	–	5 972
Sparbankernas Försäkring AB	15	15
Indecap AB	19	20
Summa	34	6 007

Not 6 Provisionsintäkter

TSEK	2020	2019
Betalningsförmedlingsprovisioner	4 954	5 033
Utlåningsprovisioner	12 515	12 326
Inlåningsprovisioner	1 438	459
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	211	199
Värdepappersprovisioner	10 006	8 862
Avgifter från kredit- och betalkort	413	491
Övriga provisioner	1 621	1 417
Summa	31 158	28 787

Not 7 Provisionskostnader

TSEK	2020	2019
Betalningsförmedlingsprovisioner	-1 925	-2 097
Värdepappersprovisioner	-429	-299
Övriga provisioner	-342	-303
Summa	-2 696	-2 699

Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner

TSEK	2020	2019
Räntebärande värdepapper värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	52	-19
Valutakursförändringar	207	316
Förändring i förlustreserv för förväntade kreditförluster, värdepapper värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-970	-11
Summa	-711	286

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per kategori

	2020	2019
Vinst/förlustvid försäljning av investeringar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	52	-19
Finansiella tillgångar till verkligt värde via övrigt totalresultat	-970	-11
Valutakursförändringar	207	316
Summa	-711	286

Värdet förändring på bankens innehav av Swedbankaktier uppgår till 2 625 tkr (-24 405 tkr) och redovisas i Rapport över resultat och övrigt totalresultat.

Not 9 Övriga rörelseintäkter

TSEK	2020	2019
Intäkter från rörelsefastigheter	209	215
Realisationsvinst vid avyttring av materiella tillgångar	–	31
Övriga rörelseintäkter	262	7
Summa	471	253

Pernilla, Anna, Yvonne, Marie & Margareta

Not 10 Allmänna administrationskostnader

TSEK	2020	2019
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-14 708	-13 894
Sociala avgifter	-5 044	-5 149
Kostnad för pensionspremier	-2 762	-2 530
Avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-703	-546
Övriga personalkostnader	-867	-1 094
Summa personalkostnader	-24 084	-23 213
Övriga administrationskostnader		
Hyrer och andra lokalkostnader	-463	-565
IT-kostnader	-10 273	-7 012
Konsulttjänster	-2 184	-2 351
Revision	-979	-864
Porto och telefon	-585	-576
Fastighetskostnader	-1 008	-2 077
Övriga	-1 825	-1 575
Summa övriga administrationskostnader	-17 317	-15 020
Summa	-41 401	-38 233

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

TSEK	2020		2019	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner	-5 554	-9 154	-5 376	-8 518
Sociala kostnader	-1 905	-3 139	-1 935	-3 214
Summa	-7 459	-12 293	-7 311	-11 732

Av sparbankens pensionskostnader på 2 762 (2 530) tkr avser 1 382 (1 619) tkr sparbankens ledande befattningshavare 5 (5) personer.

Styrelse och ledande befattningshavares ersättningar

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör och Stf VD beslutas av styrelsen. Ersättning till andra ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktör.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanten erhåller fast styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de 4 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör bankledningen.

Ersättning till verkställande direktören för 2020 har beslutats av styrelsen.

Löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare
2020

TSEK	Grundlön / styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Ulrica Carlstedt, ordförande	161	128					289
Kent Lindster, vice ordförande	80	72					152
Anette Gustavsson t o m 31 maj	35	25					60
Olof Lidén	71	69					140
Lena Johansson	71	54					125
Olof Boson	71	50					121
Per Bengtsson	71	59					130
Anders Boman	71	50					121
Christel Ödell, VD	1 256		68	488			1 812
Marie Mohs, Personalrepresentant fr o m 1 juni	35						35
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 125		159	894	97		4 275
Summa	5 047	507	227	1 382	97	-	7 260

Löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare
2019

TSEK	Grundlön / styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Ulrica Carlstedt, ordförande	140	186					326
Kent Lindster, vice ordförande	79	88					167
Anette Gustavsson	70	42					112
Olof Lidén	70	58					128
Lena Johansson	70	66					136
Olof Boson	70	42					112
Per Bengtsson	70	51					121
Anders Boman	70	59					129
Stefan Ohlson VD t o m 28 februari	252		16	134			402
Christel Ödell VD fr o m 1 maj	808		6	341			1 155
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 085		150	1 144	88		4 467
Summa	4 784	592	172	1 619	88	-	7 255

Rörlig ersättning

Avsättning till vinstandelsstiftelse (rörlig ersättning) sker på samma villkor för bankledning som för övriga medarbetare exkl VD och stf VD. Övriga förmåner avser tjänstebil och ränteförmån.

Pensioner

2 personer i bankledningen har rätt att avgå med pension vid 62 års ålder med pensionsbelopp i linje med Finansförbundets pensionsavtal. Pensionerna är förmånsbestämda till 72 % av löner och förmåner vid uppnådd pensionsålder. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkar årets resultat.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning från bankens sida har verkställande direktör och andra ledande befattningshavare rätt till lön under uppsägningstiden, som är sex månader. Den verkställande direktören har därutöver rätt till avgångsvederlag om 12 månadslöner. Vid egen uppsägning har den verkställande direktören och andra ledande befattningshavare sex månaders uppsägningstid. Det har under räkenskapsåret inte utgått några avgångsvederlag till någon anställd personal.

Lån till styrelse och ledande befattningshavare

TSEK	2020	2019
Verkställande direktör och ställföreträdande för verkställande direktör	2 958	2 899
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	2 493	1 500
Summa	5 451	4 399

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 0,2 (0,2) Mkr i krediter utan säkerhet. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig personal.

Offentliggörande av uppgifter om ersättning

Upplysningar om ersättningar som ska lämnas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 2 kap. 11 § lämnas på företagets hemsida, www.haradssparbanken.se.

Medelantalet anställda

	2020	2019
Banken		
- varav kvinnor	15,8	15,3
- varav män	9,9	9,6
Totalt	25,7	24,9

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen		
Antal kvinnor	4	4
Antal män	5	5
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
Antal kvinnor	2	2
Antal män	3	3

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2020	2019
KPMG AB		
Revisionsuppdrag	676	497
Deloitte AB		
Internrevisionsuppdrag	303	367

Med revisionsuppdrag avses lagstadgar revision av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förordas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 11 Övriga rörelsekostnader

TSEK	2020	2019
Avgifter till centrala organisationer	-1 668	-2 974
Försäkringskostnader	-329	-361
Säkerhetskostnader	-359	-403
Marknadsföringskostnader	-1 646	-1 615
Realisationsförlust vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-25	–
Övriga rörelsekostnader	-28	–
Summa	-4 055	-5 353

Not 12 Kreditförluster, netto

TSEK	2020	2019
Lån till upplupet anskaffningsvärde, lånelöften samt finansiella garantier		
Förändring kreditförlustreserv stadie 1	-4	73
Förändring kreditförlustreserv stadie 2	-252	805
Kreditförluster netto ej kreditförsämrade utlåning, lånelöften samt finansiella garantier	-252	805
Förändring kreditförlustreserv stadie 3	567	1 178
Periodens bortskrivning avseende konstaterade förluster	-432	-617
Specifika reserveringar	-16	-3 710
Atervinningar på tidigare konstaterade förluster	2 207	1 462
Kreditförluster netto, kreditförsämrade utlåning, låneåtaganden samt finansiella garantier	2 326	-1 687
Summa kreditförluster netto	2 326	-1 687

Not 13 Skatter

Redovisat i rapporten över resultat och övrigt totalresultat/rapport över resultat

TSEK	2020	2019
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Årets skattekostnad [/skatteintäkt]	-7 280	-5 746
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	–	53
	-7 280	-5 693
<i>Totalt redovisad skattekostnad</i>	-7 280	-5 693

Avstämning av effektiv skatt

TSEK	2020	2019
Resultat före skatt	33 698	32 484
Skatt enligt gällande skattesats för banken	21,4% -7 211	21,4% -6 952
Ej avdragsgilla kostnader	0,2% -76	0,2% -80
Ej skattepliktiga intäkter	0,0% 7	-4,0% 1 286
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0% –	-0,2% 53
<i>Redovisad effektiv skatt</i>	21,6% -7 280	17,5% -5 693

Förändrad skattesats

F r o m 1 januari 2021 är skattesatsen i Sverige 20,6%.

Not 14 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m

TSEK	2020-12-31		2019-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Svenska staten	–	–	55 102	55 102
Svenska kommuner	86 309	86 309	44 856	44 856
Summa	86 309	86 309	99 958	99 958
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		2 309		958
Summa		2 309		958

Not 15 Utlåning till kreditinstitut

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Utestående fordringar, redovisat värde		
-Utlåning i svensk valuta	215 516	254 879
-Utlåning i utländsk valuta	7 950	7 129
Summa	223 466	262 008

Not 16 Utlåning till allmänheten

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Utestående fordringar, redovisat värde		
-Utlåning i svensk valuta	2 490 586	2 183 712
-Utlåning i utländsk valuta	950	2 294
Summa	2 491 536	2 186 006

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

TSEK	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Total
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde:				
Redovisat bruttovärde per 1 januari 2020	2 066 573	119 155	10 936	2 196 664
Nya finansiella tillgångar	753 307	35 718		789 025
Bortbokade finansiella tillgångar	-361 034	-33 067	-622	-394 723
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-81 498	-5 995	-985	-88 478
Överföringar mellan stadier under perioden				—
från stadie 1 till stadie 2	-42 368	42 368		—
från stadie 1 till stadie 3	-1 514		1 514	—
från stadie 2 to stadie 1	33 715	-33 715		—
från stadie 2 to stadie 3		-91	91	—
från stadie 3 to stadie 2		1 109	-1 109	—
från stadie 3 to stadie 1	420		-420	—
Valutakursförändringar	-83			-83
Redovisat bruttovärde per 31 december 2020	2 367 518	125 482	9 405	2 502 405
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 januari 2020	1 009	1 509	10 549	13 067
Nya finansiella tillgångar	606	825		1 431
Bortbokade finansiella tillgångar	-187	-469	-203	-859
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-47	-166	546	333
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-70	-121	-310	-501
Förändringar pga. expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	-196	-206	-2 799	-3 201
Överföringar mellan stadier under perioden				—
från stadie 1 till stadie 2	-168	744		576
från stadie 1 till stadie 3	-5		278	273
från stadie 2 to stadie 1	32	-98		-66
från stadie 2 to stadie 3		-2	21	19
från stadie 3 to stadie 2		54	-217	-163
från stadie 3 to stadie 1			-40	-40
Valutakursförändringar				—
Förlustreserver per 31 december 2020	974	2 070	7 825	10 869
Redovisat värde, netto	2 366 544	123 412	1 580	2 491 536
Öppningsbalans per 1 januari 2020				2 186 006
Utgående balans per 31 december 2020				2 491 536

För upplysningar om Coronapandemins påverkan på bankens reserveringar hänvisas till Förvaltningsberättelsen under rubriken "Händelser av väsentlig betydelse om inträffat under räkenskapsåret".

Redovisat bruttovärde:				
Redovisat bruttovärde per 1 januari 2019	1 956 344	99 246	21 134	2 076 724
Nya finansiella tillgångar	590 100	8 567		598 667
Bortbokade finansiella tillgångar	-362 418	-13 279	-7 526	-383 223
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-81 063	-9 826	-2 263	-93 152
Överföringar mellan stadier under perioden				—
från stadie 1 till stadie 2	-61 608	61 608		—
från stadie 1 till stadie 3	-843		843	—
från stadie 2 to stadie 1	28 216	-28 216		—
från stadie 2 to stadie 3		-10 329	10 329	—
från stadie 3 to stadie 2		1 509	-1 509	—
från stadie 3 to stadie 1	25		-25	—
Valutakursförändringar	57			57
Redovisat bruttovärde per 31 december 2019	2 068 810	109 280	20 983	2 199 073
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 januari 2019	-1 097	-2 165	-7 731	-10 993
Nya finansiella tillgångar	-405	-57		-462
Bortbokade finansiella tillgångar	148	415	381	944
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	105	326	703	1 134
Förändringar i makroekonomiska scenarier	120	419	-81	458
Förändringar pga. expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)			-3 709	-3 709
Överföringar mellan stadier under perioden				—
från stadie 1 till stadie 2	177	-693		-516
från stadie 1 till stadie 3	10		-185	-175
från stadie 2 to stadie 1	-67	276		209
från stadie 2 to stadie 3		6	-56	-50
från stadie 3 to stadie 2		-36	123	87
från stadie 3 to stadie 1			6	6
Valutakursförändringar				—
Förlustreserver per 31 december 2019	-1 009	-1 509	-10 549	-13 067
Redovisat värde, netto	2 067 801	107 771	10 434	2 186 006
Öppningsbalans per 1 januari 2019	1 955 247	97 081	13 403	2 065 731
Utgående balans per 31 december 2019	2 067 801	107 771	10 434	2 186 006

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning

TSEK	31 december 2020			31 december 2019		
	Redovisat bruttovärde	Förlust-reserv	Redovisat nettovärde	Redovisat bruttovärde	Förlust-reserv	Redovisat nettovärde
Utlåning till allmänheten						
Privatkunder						
Bolån	1 195 454	-893	1 194 561	1 059 386	-1 103	1 058 283
Övrigt	529 290	-1 380	527 910	510 814	-1 912	508 902
Företagskunder						
Jordbruk, fiske, skog	17 048	-4 873	12 175	14 713	-1 591	13 122
Tillverkning	19 120	-40	19 080	17 772	-3 093	14 679
Bygg	34 756	-973	33 783	34 103	-1 046	33 057
Detaljhandel	44 248	-93	44 155	73 241	-1 097	72 144
Transport	87 460	-1 085	86 375	85 081	-325	84 756
Hotell och restaurang	4 856	-2	4 854	4 751	-2	4 749
Informationsteknologi	64		64	158		158
Bank och försäkring	722		722	822		822
Fastighetsförvaltning	489 563	-830	488 733	339 979	-2 714	337 265
Tjänstesektor	52 243	-126	52 117	28 913	-60	28 853
Övrig utlåning till företag	27 581	-574	27 007	29 340	-124	29 216
Utlåning till allmänheten exklusive	2 502 405	-10 869	2 491 536	2 199 073	-13 067	2 186 006
Summa utlåning till allmänheten	2 502 405	-10 869	2 491 536	2 199 073	-13 067	2 186 006

Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

TSEK	2020-12-31		2019-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
Svenska bostadsinstitut	72 001	72 001	72 454	72 454
Icke finansiella företag	113 178	113 178	101 372	101 372
Finansiella företag	30 249	30 249	30 391	30 391
Utländska emittenter	51 181	51 181	-	-
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	266 609	266 609	204 217	204 217
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		4 328		4 718
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		220		-

Förlustreserven för obligationer och andra räntebärande värdepapper har under året ökat med 970 tkr till totalt 1 223 tkr. Orsakerna till denna förändring är försämrade rating på en obligation samt större innehav. Fördelningen av förlustreserven mellan de tre stegen är på balansdagen steg 1 – 13,0% (41,5%) , steg 2 – 87,0% (58,5%) och steg 3 – 0% (0%). Förlustreserven för obligationer och andra räntebärande värdepapper har redovisats i eget kapital i posten Fond för verkligt värde.

Not 18 Aktier

TSEK	2020-12-31		2019-12-31	
	Antal	Verkligt värde	Redovisat värde	
Aktier värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		68 538	59 345	
Övriga		727	701	
Summa aktier		69 265	60 046	
<i>varav:</i>				
<i>Noterade värdepapper på börs</i>		68 538	59 345	
<i>Onoterade värdepapper</i>		727	701	
Företag				
Aktier				
Swedbank AB	475 562	68 538	68 538	
Indecap Holding AB	8	224	224	
Sparbankernas Försäkrings AB	465	437	437	
Sparbankernas Kort AB	66	66	66	
Summa		69 265	69 265	

Inga aktier värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat har avyttrats under 2020 eller 2019.

Investeringar i egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, innehav på balansdagen

TSEK	Per 2020-12-31		
	Verkligt värde	Överföringar av vinst eller förlust under perioden	Utdelning under perioden
Swedbank AB	68 538		-
Indecap Holding AB	224		19
Sparbankernas Försäkrings AB	437		15
Sparbankernas Kort AB	66		-
Total	69 265	-	34

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

<i>TSEK</i>	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 1 januari 2019	8 559	17 550	26 109
Förvärv	4 381	1 017	5 398
Avyttringar och utrangeringar	-368	-	-368
Utgående balans 31 december 2019	12 572	18 567	31 139
Ingående balans 1 januari 2020	12 572	18 567	31 139
Förvärv	304	-	304
Avyttringar och utrangeringar	-86	-	-86
Utgående balans 31 december 2020	12 790	18 567	31 357
Avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2019	-7 160	-8 167	-15 327
Årets avskrivningar	-1 028	-349	-1 377
Avyttringar och utrangeringar	163	-	163
Utgående balans 31 december 2019	-8 025	-8 516	-16 541
Ingående balans 1 januari 2020	-8 025	-8 516	-16 541
Årets avskrivningar	-1 112	-341	-1 453
Avyttringar och utrangeringar	61	-	61
Utgående balans 31 december 2020	-9 076	-8 857	-17 933
Redovisade värden			
Per 2019-01-01	1 399	9 383	10 782
Per 2019-12-31	4 547	10 051	14 598
Per 2020-01-01	4 547	10 051	14 598
Per 2020-12-31	3 714	9 710	13 424

Not 20 Övriga tillgångar

<i>TSEK</i>	2020-12-31	2019-12-31
Tillgodohavande på skattekonto	104 297	4 287
Förfallna räntefordringar	150	148
Övriga tillgångar	580	1 344
Summa	105 027	5 779

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

<i>TSEK</i>	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda kostnader	657	597
Upplupna ränteutgifter	2 496	2 270
Övrigt	1 872	721
Swedbank Robur AB	2 022	1 704
Swedbank Hypotek AB	6 931	5 837
Summa	13 978	11 129

Not 22 Skulder till kreditinstitut

<i>TSEK</i>	2020-12-31	2019-12-31
Swedbank AB		
Svensk valuta	18	71
Utländsk valuta	950	2 300
Summa	968	2 371

Not 23 Inlåning från allmänheten

<i>TSEK</i>	2020-12-31	2019-12-31
Allmänheten		
Svensk valuta	2 846 174	2 450 494
Utländsk valuta	7 951	6 978
Summa	2 854 125	2 457 472
Inlåningen per kategori av kunder		
Offentlig sektor	86 591	28 064
Företagssektor	606 857	469 204
Hushållssektor	2 076 280	1 866 374
Varav: enskilda företagare	413 586	363 678
Övriga	84 397	93 830
Summa	2 854 125	2 457 472

Not 24 Övriga skulder

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Leverantörsskulder	1 071	1 290
Anställdas källskattemedel	558	533
Prelimärskatt på räntor	847	812
Övriga skulder	2 870	1 850
Summa	5 346	4 485

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna räntekostnader	110	114
Övriga upplupna kostnader	3 050	2 793
Förutbetalda intäkter	274	281
Summa	3 434	3 188

Not 26 Övriga avsättningar

TSEK	2020	2019
Avsättning för förlustreserv - övriga åtagande	4 941	4 641
Avsättning för förlustreserv - utställda finansiella garantier	892	1 505
Totalt	5 833	6 146

Avsättning garantiåtagande

Redovisat värde vid periodens ingång	1 505	245
Avsättningar som avser justering av IB för reservering av Swedbank Hypotek AB	-	1 532
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-613	-272
Redovisat värde vid periodens utgång	892	1 505

Totala avsättningar

Totalt redovisat värde vid periodens ingång	4 641	4 641
Avsättningar som gjorts under perioden ¹	300	-
Totalt redovisat värde vid periodens utgång	4 941	4 641

¹ Avsättningar som gjorts under året inkluderar befintliga avsättningar

Avsättningen för förlustreserv för utställda lånelöften, garantier och övriga åtaganden har under året minskat med 313 tkr. Orsakerna till denna förändring är att avsättning för reserveringar i Swedbank Hypotek har minskat under året. En reservering för övriga avsättningar har gjorts för ett engagemang banken förmedlat till Swedbank Finans AB.

Häradssparbanken har per 2020-12-31 förmedlat hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek AB till en total volym på 2 138 mkr (1 977 mkr). För detta har Häradssparbanken erhållit en provisionersättning för 2020 på 11 845 tkr (11 782 tkr) som redovisas under utlåningsprovisioner. Om konstaterade kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisioner. Avsättningar för reserveringar i Swedbank Hypotek 2019 i tabellen ovan avser inte konstaterade förluster.

Fördelningen av avsättningen mellan de tre stegen är på balansdagen steg 1 – 3%(8%) , steg 2 – 5% (39%) och steg 3 –92% (53%).

Not 27 Eget kapital

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Reserver för ackumulerat övrigt totalresultat

	Fond för verkligt värde
	Verkligt värde- reserv
Ingående redovisat värde 2019-01-01	58 567
Eget kapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat – nettoförändring i verkligt värde	-24 406
Förändring i verkligt värde på skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	1 506
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	-146
Utgående redovisat värde 2019-12-31	35 521
Ingående redovisat värde 2020-01-01	35 521
totalresultat – nettoförändring i verkligt värde	2 625
Förändring i verkligt värde på skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-456
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	387
Utgående redovisat värde 2020-12-31	38 077

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. I reservfonden ingår även belopp som före 1 januari 2006 tillförts överkursfonden.

Fritt eget kapital

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på innehav i finansiella skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt förlustreserv för förväntade kreditförluster för dessa tillgångar. Vidare redovisas ackumulerade nettoförändringar i verkligt värde på sådana egetkapitalinstrument som sparbanken vid den initiala redovisningen oåterkalleligt definierats som värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. I denna reserv ingår även den effektiva andelen i kassafödessäkring, dvs. den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på säkringsinstrument.

Verkligt värdereserv

Verkligt värdereserven inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Förslag till disposition av bankens vinst

Styrelsen föreslår att årets resultat 26 417 290 kr disponeras enligt följande:

Överföres till reservfonden		26 417
Summa		26 417

Not 28 Eventualförpliktelser

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Nominella belopp		
Garantier		
Garantiförbindelser - krediter	200	200
Garantiförbindelser - övriga	12 063	13 510
Summa	12 263	13 710

Not 29 Åtaganden

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Nominella belopp		
Övriga åtaganden		
Kreditlöften	326 676	307 765
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	141 799	121 573
Summa	468 475	429 338

Not 30 Närstående

Närstående relationer

- A. Banken har närstående relation med en person eller en persons nära familjemedlemmar är närstående till den rapporterade banken om personen i fråga
- utövar ett bestämmande eller gemensamt inflytande över den rapporterade banken,
 - har ett betydande inflytande över den rapporterade banken, eller
 - är en nyckelperson i ledande ställning i den rapporterade banken.

- B. Ett företag är närstående till en rapporterad bank om någon av nedanstående villkor är tillämpliga
- företaget står under bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande av en person i A.

Sammanställning över närståendetransaktioner

TSEK	År	Betald ränta	Erhållen ränta	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Andra närstående	2020	105	84	8 706	35 075
Andra närstående	2019	82	100	9 053	33 987

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

Mellanhavande Swedbank AB

Banken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB vilket regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till 30 juni 2024. Avtalet omfattar bland annat förmedling av krediter till Swedbank Hypotek, förmedling av objektsfinansiering till Swedbank Finans, förmedling av fondsparande till Swedbank Robur samt förmedling av försäkringssparande till Swedbank Försäkring.

Not 31 Intäkternas geografiska fördelning

TSEK	Verksamhetsområdet		Annat område	
	2020	2019	2020	2019
Ränteintäkter	34 909	35 469	20 956	15 291
Erhållna utdelningar			34	6 007
Provisionsintäkter	20 500	20 151	10 658	8 636
Nettoresultat av finansiella transaktioner			-711	286
Övriga rörelseintäkter	471	253		
Summa	55 880	55 873	30 937	30 220

Not 32 Finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde

I tabellen anges finansiella tillgångar respektive skulder som värderas till verkligt värde via resultatet (värderade enligt fair value option och innehav för handelsändamål) i två gemensammakolumner.

□

Bankens bedömning är att redovisat värde av verkligt värde är en god approximation.

Finansiella tillgångar

2020

TSEK	Redovisat värde		Verkligt värde	
	Upplupet anskaffnings- värde	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt
		Skuld- instrument	Eget kapital- instrument	
Kassa	1 179		1 179	1 179
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m		86 309	86 309	86 309
Utlåning till kreditinstitut	223 466		223 466	223 466
Utlåning till allmänheten	2 491 536		2 491 536	2 491 536
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		266 609	266 609	266 609
Aktier		69 265	69 265	69 265
Övriga tillgångar	118 855		118 855	118 855
Upplupna intäkter	13 978		13 978	13 978
Summa	2 849 014	352 918	69 265	3 271 197

Finansiella skulder

2020

TSEK	Redovisat värde		Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsvär- de	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt
		Skuld- instrument	Eget kapital- instrument	
Skulder till kreditinstitut	968		968	968
Inlåning från allmänheten	2 854 125		2 854 125	2 854 125
Övriga skulder	5 346		5 346	5 346
Upplupna kostnader	3 434		3 434	3 434
Avsättningar	5 833		5 833	5 833
Summa	2 869 706	-	-	2 869 706

Finansiella tillgångar

2019

TSEK	Redovisat värde		Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsvär- de	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt
		Skuld- instrument	Eget kapital- instrument	
Kassa	1 518		1 518	1 518
Belåningsbara statsskuldförbindelser		99 958	99 958	99 958
Utlåning till kreditinstitut	262 008		262 008	262 008
Utlåning till allmänheten	2 186 006		2 186 006	2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		204 217	204 217	204 217
Aktier		60 046	60 046	60 046
Övriga tillgångar	21 297		21 297	21 297
Upplupna intäkter	11 129		11 129	11 129
Summa	2 481 958	304 175	60 046	2 846 179

Finansiella skulder

2019

TSEK	Redovisat värde		Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsvär- de	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt
		Skuldinstrum- ent	Eget kapital- instrument	
Skulder till kreditinstitut	2 371		2 371	2 371
In- och upplåning från allmänheten	2 457 472		2 457 472	2 457 472
Övriga skulder	4 485		4 485	4 485
Upplupna kostnader	3 188		3 188	3 188
Avsättningar	6 146		6 146	6 146
Summa	2 473 662	-	-	2 473 662

Vissa upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

Verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade priser. För övriga finansiella instrument använder sig sparbanken av andra värderingstekniker. Banken använder observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Finansiella instrument där handeln inte är frekvent och det verkliga värdet därför mindre objektivt, krävs i varierande utsträckning att banken gör bedömningar beroende på likviditet, koncentrationer, osäkerheter beträffande marknadsfaktorer, prisantaganden och andra risker som påverkar ett specifikt instrument.

Väsentliga värderingsfrågor rapporteras till Risk- och revisionsutskottet.

Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde-hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1:	enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument
Nivå 2:	utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.
Nivå 3:	utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde liksom kvantitativa upplysningar om värderingar till verkligt värde och känsligheter framgår nedan. I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

2020				
Tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Kassa	1 179			1 179
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	86 309			86 309
Utlåning till kreditinstitut			223 466	223 466
Utlåning till allmänheten			2 491 536	2 491 536
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	266 609			266 609
Aktier och andelar	68 538		727	69 265
Övriga tillgångar	104 297			104 297
Upplupna intäkter	813			813
Summa	527 745	0	2 715 729	3 243 474
Skulder till kreditinstitut			968	968
Inlåning från allmänheten			2 854 125	2 854 125
Summa	0	0	2 855 093	2 855 093

2019				
Tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Kassa	1 518			1 518
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	99 958			99 958
Utlåning till kreditinstitut			262 008	262 008
Utlåning till allmänheten			2 186 006	2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	204 217			204 217
Aktier och andelar	59 345		701	60 046
Övriga tillgångar	4 287			4 287
Upplupna intäkter	749			749
Summa	370 074	0	2 448 715	2 818 789
Skulder till kreditinstitut			2 371	2 371
Inlåning från allmänheten			2 457 472	2 457 472
Summa	0	0	2 459 843	2 459 843

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Som en följd av förändrade marknadsförhållanden för vissa värdepapper, finns det inte längre några noterade priser på en aktiv marknad. Det har dock funnits tillräckligt med information för att kunna värdera instrumenten till verkligt värde baserat på observerbara indata. Det förekom inga överföringar från nivå 2 till nivå 1 under 2020 eller 2019.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

TSEK	Aktier och andelar	Summa
Ingående balans 2019-01-01	709	709
Försäljningslikvid försäljning	-8	-8
Utgående balans 2019-12-31	701	701
Ingående balans 2020-01-01	701	701
Anskaffningsvärde förvärv	26	26
Utgående balans 2020-12-31	727	727

Värdering till verkligt värde - Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellerna ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar, Belåningsbara statsskuldsförbindelser samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument äsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

För kundfordringar och leverantörsskulder med en kvarvarande livslängd på mindre än sex månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde. Kund- och leverantörsskulder med en livslängd överstigande sex månader finns inte i banken.

Verkligt värde på noterade aktier beräknas utifrån aktuell köpkurs på balansdagen. Bankens innehav i Sparbankernas Kort AB, Sparbankernas Försäkring AB och Indecap AB beräknas till köpkurs vid anskaffningstillfället.

Not 33 Känslighetsanalys

Typ av förändring - effekt på 12 månader	Förändring	2020	2019
Resultateffekt			
Räntenetto			
Förändring marknadsränta ¹	+/- 1%	10 584	8 063
Placeringsmarginal	+/- 0,1%	3 087	2 732
Osäkra fordringar ²	+/- 5 mkr	106	102
Värdeförändring			
Förändrad marknadsränta ³	+/- 1%	454	827
Övrigt			
Lönekostnader	+/- 2,5%	530	506
IT-kostnader	+/- 5%	514	351
Övriga administrationskostnader	+/- 5%	431	482
Effekt på eget kapital efter skatt			
Aktiekurs ⁴	+/- 10%	6 854	5 935

1. Analysen beskriver resultateffekten på 12 månaders sikt vid en omedelbar parallell förskjutning av avkastningskurvan med +/- 100 räntepunkter och omfattar alla räntebärande tillgångar och skulder.

2. Utgår från medelränta på utlåning (exkl. förmedlade hypotekslån) vid årsskiftet samt antagandet att ränteintäkten bortfaller helt.

3. Analysen beskriver den omedelbara effekten på övrigt totalresultat.

4. Avser bankens innehav av aktier i Swedbank AB

Not 34 Specifikation till kassaflödesanalys

Likvida medel	2020-12-31	2019-12-31
TSEK		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa	1 179	1 518
Utlåning till kreditinstitut	223 466	262 008
Summa	224 645	263 526

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Erhållen utdelning	34	6 007
Erhållen ränta	55 639	50 300
Erlagd ränta	-5 588	-5 140

Not 35 Händelser efter balansdagen

Swedbank AB:s styrelse kallade till extra bolagsstämma den 15 februari 2021 där bolagsstämman beslutade om att extra utdelning ska ske med 4:35 kr/aktie. För bankens del innebär detta en utdelning om 2 069 tkr.

Den 19 februari 2021 förvärvade banken 69 438 aktier i Swedbank AB för en likvid om 10,2 mkr. Totalt innehav, efter förvärv, uppgår till 545 000 st aktier.

Not 36 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Bankledningen har med Risk- och revisionsutskottet diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende sparbankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper

Viktiga bedömningar vid tillämpning av bankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Förväntade kreditförluster

Banken har utvecklat en metod för beräkning och skattnings av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattnings kan göras med en rad olika modeller. Banken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematisk och statistisk modeller för skattningsarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Bankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Finansiella tillgångar och skulder som banken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfylls.

Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Bankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden utifrån antaganden om olika makroscenariers utveckling. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

Antaganden och beräkningsmetoder för att fastställa förlustreserv för förväntade kreditförluster

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i not 1 redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustreserven. Den nedanstående tabellen innehåller en känslighetsanalys av alternativa antaganden.

Betydande ökning av kreditrisk

Internriskklassificering vid första redovisningstillfället	PD intervall vid första redovisningstillfället	Tröskelvärde, nedgradering i riskklass	Ökning i tröskelvärde med en enhet	Minskning i tröskelvärde med en enhet	Förlustreserv 31 december 2020	Andel av totalportfölj (%) i bruttobelopp 31 december 2020
13-21	<0,5%	3-8 enheter	-8,0%	13,7%	444	65%
9-12	0,5-2,0%	2-4 enheter	-2,8%	26,5%	1 269	21%
6-8	2,0-5,7%	1-2 enheter	-2,7%	25,4%	1 058	10%
0-5	>5,7-<100%	1 enhet	-34,7%	0,0%	415	2%
			-7,6%	20,9%	3 186	
			Finansiella instrument i steg 3		7 825	2%
			Summa reserveringar		11 011	100%

Beaktande av framåtblickande makroekonomiska scenarier

Framåtblickande information ingår både i bedömningen av betydande ökning av kreditrisken samt i beräkningen av förväntade kreditförluster. Från analyser av historisk data har bankens riskkontroll identifierat och beaktat makroekonomiska faktorer som påverkar kreditrisk och kreditförluster för olika portföljer. Dessa faktorer baseras på geografi, låntagare och produkttyp. De mest korrelerade faktorerna är BNP-tillväxt, bostads- och fastighetspriser, arbetslöshet, oljepriser och räntor. Banken övervakar via samarbetspartnern Swedbank löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och översätter dem till makroekonomiska prognoser. Dessa prognoser tar hänsyn till intern och extern information och överensstämmer med framåtblickande information som används för andra ändamål såsom ekonomisk planering och prognosarbete. Utgångsscenariot baseras på antaganden som motsvarar bankens planeringsscenario och utifrån detta skapas alternativa scenarier som tar både en mer positiv och en mer negativ framtidsutsikt i beaktande. I tabellen nedan sammanfattas utgångsscenarierna som använts per den 31 december 2020;

	2020-12-31	2019-12-31
BNP-tillväxt	3,00%	1,00%
Huspriserutveckling	3,50%	5,00%
Arbetslöshet	9,40%	7,10%
Stibor 3 månader	0,07%	0,15%

I allmänhet innebär en försämring av en ekonomisk framtidsutsikt, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer för varje scenario, eller en ökning av sannolikheten för att värsta tänkbara scenario skulle inträffa, en ökning av både antalet lån som övergår från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna. Däremot kommer en förbättring av framtidsutsiktarna, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer, eller en ökning i sannolikhet för bästa tänkbara scenario skulle inträffa, ha motsatt effekt. Det är inte möjligt att på ett rimligt sätt isolera effekterna av förändringar i de olika makroekonomiska faktorerna för ett visst scenario på grund av sambandet mellan faktorerna samt inbördes samband mellan nivån av pessimism, som är inneboende i ett visst scenario, och dess sannolikhet att uppstå. Nedan visas kreditreserveringarna som skulle uppstått per den 31 december 2020 med ett negativt respektive positivt scenario, där sannolikheten för att de skulle inträffa bedöms som rimlig, skulle tilldelas sannolikheter om 100 %.

	2020-12-31	
Scenarier	Förändringar i den redovisade sannolikhetsviktade reserveringarna, %	
	Reserveringar hänförliga till scenariot	
Negativt scenario	11 782	7%
Positivt scenario	10 791	-2%

Värdering av 12 månaders och återstående löptids förväntade kreditförluster

Den viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD);
- förlust vid fallissemang (LGD);
- exponeringar vid fallissemang (EAD); och
- förväntad löptid

Dessa beräkningar härleds från utvecklade statistiska modeller som tillhandahållits av samarbetspartnern Swedbank. Modellerna tar både historiska data och sannolikhetsviktade framåtblickande scenarier i beaktning.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

PD för 12 månader och PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang som förväntas inträffa under de kommande 12 månaderna respektive den finansiella tillgångens hela återstående löptid. De baseras på de förhållanden som existerar på balansdagen samt framtida ekonomiska förhållanden som påverkar kreditrisk. PD-modellerna är baserade på homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel produktgrupp. De används för att härleda 12 månaders PD och PD för återstående löptid.

Förlust vid fallissemang (LGD)

LGD motsvarar de beräknade kreditförluster som väntas vid fallissemang med hänsyn tagen till förväntat värde av framtida återvinningar, realisering av säkerheter, när i tiden återvinningarna förväntas ske och pengars tidsvärde. Vid beräkning av LGD är säkerhetstyp, typ av låntagare och avtalsinformation ett minimikrav. LGD-beräkningarna baseras på historisk information av förlustdata i homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel land, säkerhetstyp och produkt. Framtidsbaserade makroekonomiska faktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom dess inverkan på belåningsgraden. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på makroekonomiska faktorer för varje scenario eller en ökning i sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa, resulterar i en högre LGD och även de beräknade kreditreserveringarna och vice versa.

Exponeringar vid fallissemang (EAD)

EAD representerar en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen på balansdagen. Bankens metod för modellering av EAD återspeglar nuvarande avtalsvillkor för återbetalning av kapital och ränta, förfallodatum och förväntat utnyttjande av outnyttjade limiter för revolverande kreditfaciliteter och oåterkalleliga åtaganden utanför balansräkningen.

Förväntad löptid

Banken beräknar förväntade kreditförluster med hänsyn tagen till risk för fallissemang under återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid är den förväntade beteendemässiga löptiden, vilken uppskattas genom produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år. För bolåneportföljen tillämpar sparbanken en beteendemässig löptidsmodell som beräknar sannolikheten för att en exponering fortfarande är aktiv och inte i fallissemang vid något tillfälle under återstående löptid (vilket även innefattar sannolikhet för förtida återbetalning).

Individuellt bedömda lån

Banken bedömer väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga scenarier, varav ett är ett förlustscenario. De möjliga resultaten tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Framtida kassaflöden uppskattas med hänsyn till en rad relevanta faktorer, såsom kassaflödets storlek och källor, låntagarens inkomster och kvalitet, återvinningssvården på säkerheter, sparbankens ställning i förhållande till andra fordringsägare, förväntade direkta externa kostnader och löptid av återvinningsprocessen samt nuvarande och framtida ekonomiska förhållanden. Storlek och tidpunkten för förväntade kassaflöden beror på låntagarens framtida utveckling och värdering av säkerheter, varav båda kan påverkas av framtida ekonomiska förhållanden. Dessutom kan säkerheter vara illikvida. Bedömningar ändras när ny information blir tillgänglig eller när återvinningsstrategier utvecklas, vilket resulterar i regelbundna revideringar av reserveringar för kreditförluster. Förändringen i reserveringarna som är kopplade till individuellt bedömda lån uppgick till -2 650 tkr.

Fastställande av verkligt värde

Bankens redovisningsprinciper för värdering till verkligt värde framgår av Not 2 Redovisningsprinciper. Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde framgår av not 32 Finansiella tillgångar och skulder.

Not 37 Kapitaltäckning

Kapital

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka bankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda sparbankens kunder. Reglerna innebär att bankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med bankens interna utvärdering av kapital och risker.

Banken har en fastställd utvärdering av kapitalbehovet baserad på

- bankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- sk stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalbehovet är en integrerad del av arbetet med sparbankens årliga verksamhetsplan. Behovet följs upp och en årlig översyn görs för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar bankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Varje ändring/komplettering i av styrelsen fastställda policy/strategidokument ska i likhet med viktigare kreditbeslut och investeringar alltid relateras till bankens aktuella och framtida kapitalbehov.

Information om bankens riskhantering lämnas i not 3.

Banken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap. 4 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar om kapitaltäckning lämnas på sparbankens hemsida www.haradssparbanken.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Covid 19

Banken har, som hela marknaden, påverkats i viss utsträckning av Covid 19. Främsta påverkan kommer när det gäller utveckling av kapitalbasen är utebliven utdelning på bankens innehav i Swedbankaktier. Bankens kapitalkrav har även påverkats av Finansinspektionens beslut om att sänka det kontryckiska buffertkravet från 2,5% till 0%.

Bankpaketet

Banken kommer att påverkas av uppdaterade kapitaltäckningsregler under 2021 då CRR2 träder i kraft vid halvårsskiftet. Banken är i en process för att bedöma effekterna av vilken påverkan det kommer att få på bankens kapitalrelation.

Banken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning, dels det internt bedömda kapitalbehovet.

I efterföljande tabeller redovisas kapitalbas, kapitalkrav mm enligt gällande regelverk.

Kapitalbas

TSEK	2020-12-31	2019-12-31
Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
Balanserad vinst eller förlust	336 996	310 205
Akkumulerat annat totalresultat (Fond för v. värde)	38 078	35 521
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	26 418	26 791
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	401 492	372 517
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
Ytterligare värdejusteringar	-390	-339
Avräkning av aktier och andra tillskott	-31 692	-25 407
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-32 082	-25 746
Kärnprimärkapital	369 410	346 771
Totalt kapital	369 410	346 771

Kapitalrelationer, buffertar m.m.

Totala riskvägda tillgångar

Kärnprimärkapitalrelation	19,32%	19,75%
Primärkapitalrelation	19,32%	19,75%
Total kapitalrelation	19,32%	19,75%
Buffertkrav	2,50%	5,00%
varav kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
varav kontracyklisk kapitalbuffert	0,00%	2,50%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	16,82%	14,75%

Kapitalkrav och riskvägdt exponeringsbelopp

	2020		2019	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot institut	4 272	53 396	4 857	60 711
Exponeringar mot företag	50 408	630 100	45 892	573 644
Exponeringar mot hushåll	52 864	660 806	50 544	631 797
Säkrade genom panträtt i fast egendom	29 084	363 546	23 266	290 826
Fallerade exponeringar	468	5 853	544	6 799
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	985	12 318	580	7 245
Aktieexponeringar	3 006	37 573	2 768	34 606
Övriga poster	1 198	14 981	1 307	16 333
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	142 286	1 778 573	129 758	1 621 961
Marknadsrisk enligt schablonmetoden	-	-	-	-
Summa exponeringsbelopp för marknadsrisk enligt schablonmetoden	-	-	-	-
Operativ risk				
Operativ risk enligt schablon/basmetoden	10 687	133 589	10 687	133 589
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	10 687	133 589	10 687	133 589
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA) enligt schablonmetoden	-	-	-	-
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	152 973	1 912 162	140 445	1 755 550
Buffertkrav	2020	2019		
Kapitalkonserveringsbuffert	47 804	43 889		
Kontracyklisk buffert	-	43 889		
Summa buffertkrav	47 804	87 778		
Kapitalkrav inkl. buffertkrav	200 777	228 223		
Kapitalkrav Pelare 2	46 563	51 620		
Totalt kapitalkrav	247 340	279 843		
Kapitalöverskott efter buffertkrav	168 633	118 548		
Kapitalöverskott efter buffertkrav och Pelare 2	122 070	66 928		
Bruttosoliditet	10,68%	11,50%		

Styrelsens intygande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige samt i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen ger en rättvisande bild av Häradsparbankens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för Häradsparbanken ger en rättvisande översikt över utvecklingen av Häradsparbankens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Häradsparbanken står inför.

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 25 mars 2021. Häradsparbankens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och Häradsparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 20 maj 2021.

Mönsterås den 25 mars

Ulrica Carlstedt
Ordförande

Kent Lindster
Vice ordförande

Christel Ödell
VD

Anders Boman

Lena Johansson

Olof Boson

Per Bengtsson

Olof Lidén

Marie Mohs
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 26 mars

KPMG AB

Anders Tagde
Auktoriserad revisor

11:28

Häradssparbanken Mönsterås

Logga in

Ändra inloggningssätt

Revisionsberättelse

Till sparbanksstämman i Häradssparbanken Mönsterås, org. nr 532800-6209

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen Häradssparbanken Mönsterås för år 2020. Sparbankens årsredovisning ingår på sidorna 4-43 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Häradssparbanken Mönsterås finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till revisionsutskottet i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Häradssparbanken Mönsterås enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Reservering för förväntade kreditförluster

Se redovisningsprinciper i not 2 och andra relaterade upplysningar om kreditrisken i not 3 samt noterna 12, 16 och 26 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Sparbankens utlåning till allmänheten uppgår till 2 492 miljoner kronor per 31 december 2020 motsvarande 76 % av sparbankens totala tillgångar. Åtagande utanför balansräkningen uppgår till 481 miljoner kronor. Sparbankens reservering för förväntade kreditförluster i låneportföljen uppgår till 11 miljoner kronor. Reservering för förväntade kreditförluster för åtaganden utanför balansräkningen samt lämnade kreditgarantier redovisas som en avsättning uppgående till 6 miljoner kronor

Modellen för reservering av förväntade kreditförluster bygger på redovisningsstandarden IFRS 9. Modellen baseras på en kollektiv bedömningsgrund där krediterna delas in i tre stadier baserat på bedömd kreditrisk. Större krediter i stadie tre, kunder bedömda som hög risk för fallissemang och/eller på obestånd, reserveras på individuell basis.

Reservering för kreditförluster i låneportföljen motsvarar företagsledningens bästa uppskattning av förväntade förluster i låneportföljen per balansdagen. Detta anses vara ett särskilt betydelsefullt område eftersom beräkningen av både kollektiva och individuella kreditreserveringar innefattar betydande bedömningar av företagsledningen.

Vi anser att den största osäkerheten i företagsledningens bedömningar hänför sig till enskilda individuellt beslutade reserver för större engagemang med hög bedömd risk för fallissemang.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt resultatet av externa granskningar samt även testat kontroller som sparbanken använder i processen för övervakning av indata, beräkningar och uppföljning av utfallet från kreditreserveringsmodellen.

Vi har bedömt utfallet av valideringen som utförs av indata, modellens överensstämmelse med regelverket och utdata. Vi har även gjort en egen rimlighetsbedömning av redovisade kreditreserveringar.

Vi har stickprovsvis utmanat företagsledningens bedömning av återvinningsvärdet av framtida kassaflöden för reservering gjorda på individuell basis.

Vi har bedömt fullständigheten i den information som ingår i årsredovisningen och bedömt om den är konsekvent med de antaganden som sparbanken har använt i sina modeller för beräkning av förväntade kreditförluster och om informationen är tillräcklig för att förstå företagsledningens antaganden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 48-51. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av sparbankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera sparbanken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka sparbankens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sparbankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift

vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sparbankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett sparbanken inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Häradsparbanken Mönsterås för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Häradsparbanken Mönsterås enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust. Styrelsen ansvarar även för sparbankens organisation och förvaltningen av sparbankens angelägenheter samt för fullgörandet av de skyldigheter som ankommer på styrelsen enligt sparbankslag och lag om bank- och finansieringsrörelse. Detta innebär bl a att sparbankens rörelse skall organiseras och drivas på ett sådant sätt att sparbankens struktur, förbindelser med andra företag och ställning kan överblickas och att tillse att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som anses behövas för att styra rörelsen

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sparbankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot sparbanken, eller
- på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller sparbankens reglemente.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot sparbanken, eller att ett förslag till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för sparbankens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Häradsparbanken Mönsterås revisor av sparbanksstämman den 27 april 2017. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit sparbankens revisor sedan 2017.

Stockholm den

KPMG AB

Anders Tagde

Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av sparbankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har sparbanken 30 huvudmän. Hälften av dessa väljs av Mönsterås kommun, medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är sparbankens högsta beslutande organ.

Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i sparbanken och om mandattider för dessa återfinns på sidorna 49-50

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för sparbanken med ledning av förslag som sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av en ordförande samt fyra ledamöter. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på styrelsen att välja styrelseordförande om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Likaså utser styrelsen verkställande direktör som under styrelsens inseende ska leda verksamheten i sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämma, består av 8 ledamöter och 1 suppleant. Därutöver ingår 1 personalrepresentant. Av styrelsens ledamöter är 4 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns på sidan 51. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete.

Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl.a. till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter. De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak av sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom.

Under 2020 har styrelsen sammanträtt vid 11 tillfällen. Styrelsen har även genomfört två styrelseseminarium kring strategifrågor och framtida utveckling av banken. Vid styrelsesammanträdena har bl.a. behandlats års- och delårsbokslut, riskanalys, verksamhetsplan inklusive kapitalbehov, prognos för kommande år, policies inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc. Sparbankens administrativa chef har varit sekreterare i styrelsen.

Risk- och Revisionsutskott och internrevision

Revisionsutskottet är ett beredande organ och ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information om förslag på åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet består av styrelsens ordförande, vice ordförande och en ordinarie ledamot.

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar sparbankens organisation och arbetsprocesser.

Styrelsens kreditutskott

Utskottet fattar beslut i kreditfrågor i enlighet med i delegeringsinstruktion fastställda beslutsramar. Besluten protokollförs och rapporteras till styrelsen vid nästkommande styrelsemöte. I utskottet ingår styrelsens ordförande, två ordinarie styrelseledamöter, VD och kreditchef.

Huvudmän, styrelse, revisorer m.fl.

Förteckning över sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisorer, framgår av nedanstående uppställning.

Sandra, Doén, Olle, Malin, Elis & Samira

Häradssparbanken Mönsterås huvudmän

Av Mönsterås kommunfullmäktige valda

	Vald första gången,år	Mandatperiod Fr. o. m. - t. o. m
Englund Tommy	1991	2019 - 2023
Klase Ewa	1999	2019 - 2023
Carlsson Maj-Britt	2003	2019 - 2023
Domeij Britt-Marie	2003	2019 - 2023
Johansson Sarah	2006	2019 - 2023
Roos Curt-Rune	2007	2019 - 2023
Hollner Lene	2007	2019 - 2023
Causevic Jusuf	2009	2019 - 2023
Robertsson Maria	2010	2019 - 2023
Pålsson-Ahlgren Chatrine	2011	2019 - 2023
Rapakko Anna	2011	2019 - 2023
Rundberg Torsten	2013	2019 - 2023
Erenius Mikael	2019	2019 - 2023
Boman Sören	2019	2019 - 2023
Karlsson Håkan	2019	2019 - 2023

Av huvudmännen valda

	Vald första gången,år	Mandatperiod Fr. o. m. - t. o. m
Drottman Jan	2008	2017 - 2021
Magnusson Per	2009	2017 - 2021
Nyqvist Robert	2017	2017 - 2021
Johansson Lizzie	2007	2018 - 2022
Nilsson Thomas	1997	2018 - 2022
Johansson Sylve	2018	2018 - 2022
Kronzell Krister	1984	2019 - 2023
Myllenberg Mikael	2013	2019 - 2023
Nilsson Lars	2003	2019 - 2023
Jansson Catarina	2011	2019 - 2023
Petersson Torbjörn	2007	2020 - 2024
Synnermark Anders	1991	2020 - 2024
Gustafsson Magnus	2007	2020 - 2024
Hamrin Kerstin	2008	2020 - 2024
Sigvardsson Owe	2012	2020 - 2024

Häradssparbanken Mönsterås styrelse

	Vald första gången,år	Mandatperiod Fr. o. m. - t. o. m
Johansson Lena	2010	2018 - 2021
Bengtsson Per	2015	2018 - 2021
Lidén Olof	2007	2019 - 2022
Boson Olof	2014	2019 - 2022
Carlstedt Ulrica, ordförande	2007	2019 - 2022
Boman Anders	2017	2020 - 2023
Lindster Kent, vice ordförande	1989	2020 - 2023
Ödell Christel, VD		
Mohs Marie, personalrepresentant		

Mer information om bankens styrelseledamöter finns på bankens hemsida
www.haradssparbanken.se

Häradssparbanken Mönsterås revisorer

	Vald första gången,år	Mandatperiod räkenskapsåren Fr. o. m. - t. o. m
KPMG AB	2017	2017 - 2020
Huvudansvarig revisor Anders Tagde Auktoriserad revisor		

Framt
Ekono

Härad

Källarholmen

Lövö

Häradssparbanken Mönsterås

Storgatan 44, MÖNSTERÅS
Tel. 0499-452 00

www.haradssparbanken.se